

De Raad van de Gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Appingedam, 18 april 2023

Ons kenmerk	In behandeling bij Mw. S.E. Smit	Afdeling Directie	Uw kenmerk
-------------	--	-----------------------------	------------

Betreft: Aanbieding jaarstukken 2022
Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (VKB)

Geachte griffier,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2022 aan van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen. Zoals gebruikelijk zullen de jaarstukken ook langs de reguliere weg via het college op route worden gebracht.

In de vergadering van het algemeen bestuur van de Volkskredietbank van 13 april 2023 zijn de jaarstukken 2022 vastgesteld. Door omstandigheden bij de VKB is er op dit moment nog geen accountantsverklaring bij de jaarrekening beschikbaar. De accountant van de VKB heeft toegezegd in mei een verklaring te kunnen opleveren. Zodra die beschikbaar is, sturen we die zo spoedig mogelijk na, zodat de verklaring tijdens de behandeling van de jaarstukken in de raad wel aanwezig is.

Bezwaren en/of zienswijze

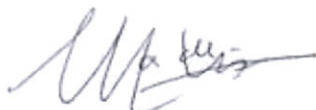
Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling heeft uw gemeenteraad de gelegenheid om eventuele bezwaren over de jaarrekening schriftelijk kenbaar te maken bij het algemeen bestuur.

Indien u daarvan gebruik wilt maken, verzoeken wij u dat **uiterlijk 5 juli 2023** te doen. In de vergadering van 6 juli 2023 zal het algemeen bestuur dan uw bezwaren betrekken bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken. Daarna worden de jaarstukken naar de provincie verzonden.

Graag ontvangen wij uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Het Algemeen Bestuur van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen,



M. de Visser
(voorzitter)



S.E. Smit
(secretaris)

Bijlagen:

- Jaarstukken 2022.



Jaarstukken 2022

(v.2.070423)

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	6
2	ALGEMEEN	8
2.1	INLEIDING	8
2.2	DOELSTELLING VOLKSKREDIETBANK	8
2.3	DEELNEMENDE GEMEENTEN EN BESTUUR	9
2.4	DIENSTVERLENING	10
2.5	LIDMAATSCHAPPEN	12
2.6	KWALITEITSZORG	12
2.7	BEREIKBAARHEID	12
3	PROGRAMMAVERANTWOORDING	14
3.1	INLEIDING	14
3.1.1	Opmerking vooraf	14
3.2	DOELSTELLINGEN BELEIDSPAN ALS KADER	14
3.3	RESULTATEN EN STREEFCIJFERS (AMBITIES)	15
3.3.1	Voorkomen van schulden	15
3.3.2	Duurzame resultaten	16
3.3.3	Oplossen schulden en bevorderen participatie	16
3.3.4	Voorkomen van maatschappelijke kosten	17
3.4	SAMENVATTING RESULTATEN	18
3.5	MANAGEMENTINFORMATIE	18
4	PARAGRAFEN	20
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING (ART. 11)	20
4.1.1	Kengetallen (art. 11)	21
4.2	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN (ART. 12)	22
4.3	FINANCIERING (ART. 13)	22
4.3.1	Risicobeheer	22
4.3.2	Kasbeheer	23
4.4	BEDRIJFSVOERING (ART. 14)	23
4.4.1	Algemeen	23
4.4.2	Financieringssystematiek	23
4.4.3	Automatisering en telefonie	24
4.4.4	Gegevensbescherming	24
4.4.5	Wet Open Overheid	25
4.4.6	Fraude en fraudepreventie	25
4.4.7	Personeel	26
4.5	VERBONDEN PARTIJEN (ART. 15)	30

5	BALANS PER 31 DECEMBER 2022	32
6	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2022.....	33
6.1	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (CATEGORIALE INDELING) 2022	33
6.2	PROGRAMMAREKENING 2022	34
7	KASSTROOMOVERZICHT 2022.....	35
8	TOELICHTING OP DE BALANS EN HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN.....	36
8.1	GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	36
8.2	TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022	37
8.3	TOELICHTING OP EN ANALYSE VAN DE CATEGORIALE INDELING 2022	42
9	VASTSTELLEN JAARSTUKKEN 2022	46
10	OVERIGE GEGEVENS.....	47
10.1	BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM.....	47
10.2	EXPLOITATIESALDOVERWERKING EN VERDELING.....	47
10.3	VERDEELSLEUTEL	47
10.4	BTW COMPENSATIE	47
10.5	OVERZICHT LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD 2022	48
10.6	OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN 2022	49
10.7	WNT-VERANTWOORDING 2022	50
11	CONTROLEVERKLARING.....	52
12	STATISTISCHE GEGEVENS.....	54

Jaarverslag 2022

1

Voorwoord

In 2022 is organisatieontwikkeling effectief geworden die in het voorgaande jaar is voorbereid. Dit betekent dat we sinds 1 januari 2022 werken met gebiedsteams vanuit inzet op een inwonersgerichte organisatie. We hebben gewerkt aan verdere professionalisering van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (hierna VKB) en verbetering van de kwaliteit van onze dienstverlening voor onze inwoners.

De kwaliteit van onze organisatie is in 2022 stevig onder de loep genomen door auditor CIO die namens de branchevereniging NVVK een audit heeft uitgevoerd bij de VKB. De NVVK hanteert vanaf 2021 een nieuw Kwaliteitskader. Belangrijk verschil met de eerdere normen-set is dat het Kwaliteitskader niet in detail voorschrijvend is: het stelt wel vast 'wat' leden moeten regelen, maar leden zijn daarbij veel vrijer in 'hoe' ze dat doen. Dit betekent dat naast een kwantitatieve monitoring, ook de kwalitatieve kant van de organisatie in de audit is meegenomen.

De conclusie van CIO op de audit: "De VKB heeft een heldere koers, visie op leiderschap, primaire werkprocessen zijn overwegend goed op orde en men stuurt op goede en tijdige uitvoering hiervan. Er zijn diverse voorbeelden van het -soms ook met partners- inspelen op nieuwe initiatieven. Samengevat is het ontwikkelniveau A met als uitdaging meer aandacht voor duurzame resultaten.". De aanwijzingen van de auditor hebben we opgevolgd en meegenomen in de verdere uitwerking van onze processen. Het certificaat van de NVVK is voor de VKB verlengd tot 23 mei 2025.

Met onze opdrachtgevende gemeenten hebben we in 2022 goede contacten onderhouden, zowel ambtelijk als bestuurlijk. In 2022 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden, er heeft één wisseling in het bestuur plaatsgevonden, de overige leden zijn aangebleven. Met het werken in gebiedsteams zijn er regiomanagers aangesteld om regelmatig met elkaar in gesprek te zijn rondom de uitvoering van onze dienstverlening namens de afzonderlijke gemeenten. Als inwonersgerichte organisatie hebben we ook in 2022 verder ingezet op het versterken van de samenwerking in de keten, dit om aandacht te besteden aan de breedte van de problematiek op inwonersniveau en als organisaties samen sneller passende hulp te kunnen bieden.

Als organisatie hebben we in het MT uitdagingen gekend als gevolg van langdurig ziekteverzuim en de invulling van de financiële positie van de VKB. Om die reden hebben we onvoldoende op tijd de raden en colleges kunnen voorzien van managementinformatie. We hebben onze opdrachtgevers in deze uitdagingen steeds meegenomen en er tijdig over geïnformeerd en in een later stadium de opdrachtgevers alsnog van de juiste managementinformatie kunnen voorzien.

In 2022 hebben we een begin gemaakt met de nieuwe preventie en voorlichting strategie, dit mede om reden dat gemeenten in de praktijk minder budgettaire ruimte ervaren om preventie activiteiten af te nemen hoewel zij er wel het belang van inzien. De Corona periode heeft gezorgd voor een flinke beperking van mogelijkheden voor activiteiten. Omdat wij het belang van preventie onderschrijven, hebben wij gemeend er goed aan te doen om met een nieuwe strategie in te zetten op externe opdrachten van kennisinstellingen, werkgevers en gemeenten als werkgever. We hebben in 2022 de eerste twee kleine betaalde opdrachten mogen uitvoeren: bij de Hanzehogeschool Groningen en bij een werkgever gericht op geldzorgen op de werkvloer. Een bescheiden begin van de inzet van de nieuwe preventie en voorlichting strategie van de VKB.

In 2021 is bij wet geregeld dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het inrichten van vroegsignalering. De VKB heeft met alle opdrachtgevende gemeenten nauw contact over de inrichting en samenwerking om dit proces zo effectief mogelijk in te kunnen zetten. In de samenwerking met de vijf gemeenten heeft de VKB naast het primaire dienstverleningsproces invulling gegeven aan de samenwerking. Zo hebben we bijgedragen aan de ontwikkeling en inrichting van de vroegsignalering, in de vorm van detachering bij de gemeenten Veendam en Eemsdelta.

In 2021 is bij wet eveneens bepaald dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor ondernemers met schulden. In 2022 is er een VKB pilot gestart om te verkennen op welke manier wij kunnen anticiperen op het ondersteunen van de gemeenten bij het uitvoeren van schuldhulp aan ondernemers. In de VKB pilot zijn VKB medewerkers getraind. Ook is er een verkenning geweest met de vijf gemeenten om de behoefte tot samenwerking te onderzoeken. Als uitkomst van de VKB pilot zijn in het najaar 2022 twee afzonderlijke pilots gestart, met de gemeente Pekela en met de gemeente Oldambt.

Er zijn in 2022 twee projecten ontwikkeld en ingediend bij subsidiegevers, beide projecten zijn toegekend. Voor Regiodeal Oost-Groningen ontwikkelden we een projectaanvraag Oost Groningen Geld Geletterd, gericht op jongvolwassenen (17 tot 25) met geldzorgen en schulden. Dit betekent dat we in 2023 een campagne mogen voeren in de gemeenten Oldambt, Pekela, Veendam, Midden-Groningen, Westerwolde en Stadskanaal. Ook de aanvraag bij de gemeente Oldambt onder het programma Nationaal Programma Groningen / Kansen voor Kinderen is toegekend, gericht op het verzorgen van financiële educatie nieuwe stijl aan basis en voortgezet onderwijs in de gemeente Oldambt.

Tot slot wil ik graag aandacht besteden aan de actualiteiten in 2022. We zijn met elkaar als samenleving geconfronteerd met een stapeling van onzekerheden: de Corona periode, de stijgende energielasten, voedsel- en benzineprijzen, de oorlog in Oekraïne en de gevolgen van klimaatverandering. Dit doet wat met de mens, met onze medewerker en met onze inwoners. We zijn ons bewust van onze belangrijke maatschappelijke taak als organisatie, in het bijzonder voor de kwetsbare doelgroepen in onze samenleving. Ook zijn we ons bewust van het afnemend vertrouwen in de overheid. Enerzijds is de complexiteit van de problematiek toegenomen, anderzijds lijkt de drempel tot het zoeken van hulp groter te zijn. Het is dan ook van groot belang dat wij als VKB zo goed mogelijk de aansluiting blijven houden bij onze inwoners, onze klanten, onze opdrachtgevers en onze samenwerkingspartners. Om ons samen sterk te maken voor een schuldenzorgenvrije toekomst voor onze inwoners.

Sharon Smit

Directeur Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

2

Algemeen

2.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2022. Op grond van artikel 7 van de Financiële Verordening ex art. 212 van de Gemeentewet dient het Dagelijks Bestuur verantwoording af te leggen over de uitvoering van de begroting en het financiële (meerjaren)plan.

2.2 Doelstelling Volkskredietbank

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de doelstelling van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

De bank is een kredietbank als bedoeld in artikel 5 Wck (Wet op het consumentenkrediet) en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

- a. het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij inwoners die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken;
- b. het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
- c. het voorkomen van maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening.

In artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling worden de taken van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

Artikel 4 Taken:

1. Ter behartiging van de in artikel 3 genoemde doelstelling is de bank ten behoeve van de deelnemers belast met de uitvoering van enige wettelijke bepaling of beleidsregel betreffende de in dat artikel genoemde belangen.
2. De bank heeft daartoe de volgende taken:
 - a. het verrichten van preventieve, voorlichtende, stabiliserende, inkomen beherende, coachende en/of schuld regelende werkzaamheden ten behoeve van personen die in geldelijke moeilijkheden verkeren of dreigen te geraken;
 - b. het voeren van bewind als bedoeld in artikel 1:431 e.v. van het Burgerlijk Wetboek (Beschermbewind) ter bescherming van meerderjarigen die vanwege een lichamelijke of geestelijke tekortkoming (tijdelijk) niet in staat zijn om hun vermogensrechtelijke belangen te behartigen;
 - c. het afgeven van de verklaring als bedoeld in artikel 285, lid 1, sub f van Titel III van de Faillissementswet inzake de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen;
 - d. het aanvragen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 287b, lid 1 van Titel III van de Faillissementswet inzake de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen;
 - e. het (doen) verstrekken van kredieten in de zin van de Wck en vallend binnen de kaders van de Wet fido;
 - f. het verrichten van alle handelingen die met de doelstelling verband houden of daarvoor bevorderlijk kunnen zijn.

Op basis van bovengenoemde doelstelling heeft de VKB een nieuwe visie en missie geformuleerd.



Missie:

Waar wij aan werken vanuit onze missie is een schulden(zorgen)vrije toekomst voor alle inwoners. Daarbij hebben wij de ambitie geformuleerd om in 2025 alle inwoners met geldzorgen in beeld te hebben en bieden wij hen passende hulp.

Visie:

De VKB is dé inwonersgerichte, betrouwbare, deskundige dienstverlener die inwoners met geldzorgen bijstaat. De VKB heeft een ondernemende houding en levert maatwerk vanuit een sterk ontwikkeld inlevingsvermogen. Dit doet de VKB samen met andere organisaties om zo op integrale wijze een bijdrage te leveren aan een meer duurzame toekomst voor onze inwoners. Wij werken vanuit de kernwaarden: Inwonergericht, Deskundig, Betrouwbaar en Resultaatgericht.

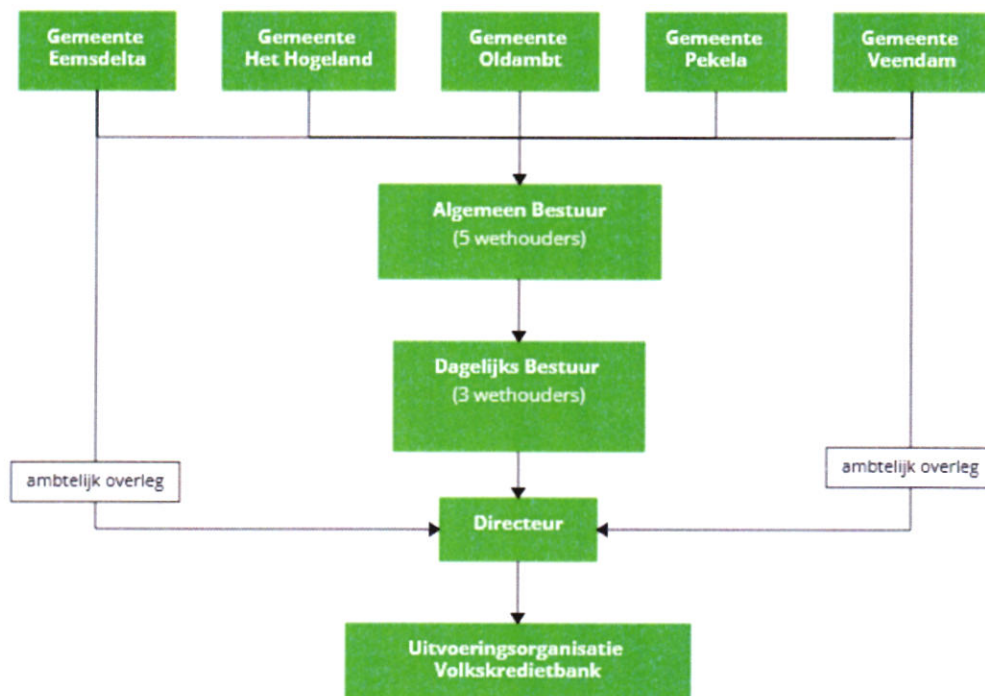
Doelstellingen:

Voorkomen van schulden, oplossen van schulden, duurzame resultaten, het bevorderen van participatie en het voorkomen van oplopende maatschappelijke kosten.

2.3 Deelnemende gemeenten en bestuur

Het Algemeen Bestuur houdt algemeen toezicht op de uitvoeringsorganisatie VKB. Dit Algemeen Bestuur bestaat uit 5 wethouders van de aangesloten gemeenten die schuldhelpverlening in hun portefeuille hebben. Uit dit Algemeen Bestuur is een Dagelijks Bestuur gevormd van 3 wethouders. Het Dagelijks Bestuur houdt toezicht op de dagelijkse gang van zaken binnen de Volkskredietbank en is verantwoording verschuldigd aan het Algemeen Bestuur. Een DB van 3 mensen en een AB van 5 mensen laat een onbalans zien, dit is veroorzaakt doordat we als gevolg van de gemeentelijke herindelingen in de afgelopen jaren van acht naar vijf gemeenten zijn teruggeschaald als opdrachtgever.

De structuur per 31 december 2022 zag er als volgt uit:



Het bestuur werd in 2022 gevormd door:

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter AB en DB	Mw. M. de Visser	Het Hogeland
Vice-voorzitter AB en DB	Dhr. H. Hemmes (tot 30-6-2022)	Pekela
Lid AB en DB	Mw. E. van Klaveren (vanaf 1-7-2022)	Pekela
Vice-voorzitter AB en DB	Dhr. G. Engelkens	Oldambt
Lid AB	Dhr. H. Ronde	Eemsdelta
Lid AB	Mw. A. Kleve	Veendam

De dagelijkse leiding over de organisatie ligt bij de directeur. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het bestuur.

2.4 Dienstverlening

Aan de basis van de dienstverlening liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- de doelstelling zoals verwoord in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling;
- de gedragscodes schuldhulpverlening en sociale kredietverlening van de NVVK;
- de overige regelgeving en werkwijzen van de NVVK.

De VKB staat voor een inwonergeïntereerde organisatie, wij vinden het belangrijk om de inwoner / klant centraal te stellen. Dit dragen wij ook uit onder onze medewerkers, door regelmatig stil te staan bij onze kernwaarden betrouwbaar, deskundig, resultaatgericht en inwonergeïntereerd. Ook de NVVK belofte wordt binnen de organisatie uitgedragen:

- Een aanmeldproces zonder drempels (aankomen kan telefonisch, via de website of via de mail; binnen 2 werkdagen wordt er contact opgenomen om binnen 10 dagen een afspraak te plannen; alle vragen over financiële problemen zijn welkom, groot en klein)
- We bieden hulp op basis van vertrouwen (werknemers worden getraind in gesprekstechnieken, er is begrip voor stress en bijbehorend gedrag, we werken niet straffend, maar uitnodigend, ook als het een keertje niet lukt om stukken aan te leveren of een afspraak na te komen, samen komen we er weer uit).
- We geven duidelijkheid over waar de klant aan toe is (we delen met de klant hoe alles werkt en welke stappen er zijn in het traject, we werken zoveel mogelijk op een begrijpelijk taalniveau voor al onze inwoners / klanten, er wordt informatie gedeeld over de voortgang van het traject).
- We zorgen ervoor dat geen klant buiten de boot valt (als het gedurende het traject tegengit blijven wij hulp bieden, wij werken goed samen in de keten om meer integraal hulp te bieden).
- We verlagen de druk door schuldeisers (wij ondersteunen de klant bij gesprekken met schuldeisers en deurwaarders, we proberen door bemiddeling een verdere verhoging van kosten te voorkomen)
- We streven naar een zo goed mogelijk schuldenvrije toekomst (we zetten alle (wettelijke) middelen in om een schuldregeling op te zetten – ook als schuldeisers niet mee willen werken, we vinden nazorg belangrijk).

In de eerste helft van 2021 is in de gemeenteraden van de betreffende gemeenten het Beleidsplan Schuldhelpverlening besproken. De raden zetten kaders uit op welke manier invulling gegeven kan worden door gemeenten aan schuldhelp voor hun inwoners. Wanneer de gemeenteraden het beleidsplan hebben vastgesteld, werkt de VKB namens de gemeente mee aan de uitvoering van dit beleidsplan. Het plan is inmiddels vastgesteld en is opgesteld voor een periode van vier jaar.

Om het beleidsplan Schuldhelpverlening 2021-2024 te kunnen uitvoeren, heeft het bestuur van de VKB regels opgesteld. Deze regels noemen we de Beleidsregels Schuldhelpverlening. De beleidsregels gaan over wanneer een inwoner wordt toegelaten tot schuldhelpverlening en de voorwaarden die daarbij gelden. Ook gaan ze over welke verplichtingen de VKB kan opleggen en wanneer schuldhelpverlening kan worden geweigerd of worden beëindigd.

De VKB werkt met een kern- en een keuzepakket. De volgende producten/diensten vormen het kernpakket van de Volkskredietbank:

- Intake en diagnose ten behoeve van producten uit het kernpakket en in het kader van preventie (inclusief adviesgesprekken en crisisinterventies);
- Budgetbeheer;
- Financieel Beheer;
- Coaching gesprekken;
- Schuldregeling;
- Schuldbemiddeling;
- Dwangakkoord;
- Wsnp-verklaring;

- Leningaanvraag.

De volgende producten/diensten kunnen onderdeel uitmaken van het keuzepakket en/of kunnen worden ingezet voor individuele inkoop:

- Beschermingsbewind;
- Preventie en voorlichting;
- Leningaanvraag met borg;
- Leefgeld en opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne.

2.5 Lidmaatschappen

NVVK

De VKB is lid van de NVVK, de branchevereniging voor schuldhulpverlening, sociaal bankieren en bewindvoering. De vereniging behartigt de belangen van de leden op landelijk niveau bij de rijksoverheid, maatschappelijke organisaties en instellingen. Verder ondersteunt het verenigingsbureau van de NVVK alle leden op gebied van wet-, regelgeving, beleid en documenten. Het doel is te komen tot een goede en uniforme afstemming in aanpak en methode van schuldhulpverlening en kredietverstrekking. De Volkskredietbank is in de vereniging vertegenwoordigd door deelname aan diverse overleggen. De NVVK heeft de VKB het certificaat verleend tot 23 mei 2025, in 2022 heeft er een audit plaatsgevonden welke is uitgevoerd door CIO.

BKR

De VKB is lid van Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel. Potentiële kredietnemers worden getoetst bij deze instelling. Mede op grond van de hieruit verkregen informatie wordt beoordeeld of kredietverstrekking verantwoord is. Alle verstrekte kredieten worden gemeld bij het bureau. Ook betalingsachterstanden of onregelmatigheden worden kenbaar gemaakt. Indien alle verplichtingen conform de overeenkomst zijn nagekomen wordt de cliënt weer afgemeld. Door onder andere gebruik te maken van dit bureau wordt getracht kredietverlening op een zo verantwoord mogelijke wijze te laten plaatsvinden. Daarnaast wordt de informatie van BKR gebruikt bij schuldhulpverlening om een volledig beeld van de financiële verplichtingen van de cliënt te krijgen.

2.6 Kwaliteitszorg

In 2022 hebben we een verdere verdiepingsslag gemaakt met kwaliteit, als belangrijk onderdeel van onze organisatieontwikkeling die bij de VKB in 2021 is ingezet. In 2022 hebben twee Praktijk Begeleiders aangesteld, zij zorgen ervoor dat de werkprocessen en uitvoering goed op elkaar aansluiten. Ook wordt er aan coaching gedaan van medewerkers om de kwaliteit op een hoger plan te krijgen en uniformiteit te bevorderen.

Daarnaast was er in 2022 een positie van Kwaliteitscoördinator. Eind 2022 is de rol van de kwaliteitscoördinator langzaam omgevormd en is er sprake van een interne overdracht van taken en werkzaamheden aan de Praktijk Begeleiders. In 2022 heeft de Kwaliteitscoördinator de NVVK audit begeleid. Elke drie jaar voert de koepelorganisatie een audit uit om te toetsen of de organisatie de certificering waardig is. Door de in 2021 ingezette organisatieontwikkeling is met NVVK afgesproken om de audit met een half jaar op te schuiven. CIO heeft de audit bij de VKB uitgevoerd en dit heeft geleid tot een verlenging van de certificering. VKB mag het NVVK certificaat dragen tot medio 2025. In 2025 zal er opnieuw een audit worden gestart.

2.7 Bereikbaarheid

We werken inwonergegericht als organisatie, dat betekent dat we op meerdere locaties onze dienstverlening uitvoeren. Met de organisatie ontwikkeling is ingezet op gebiedsgericht werken, waarmee er een team Noord en team Zuid is opgericht bij de VKB welke sinds 2022 operationeel

zijn. Team Noord beslaat de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland, team Zuid beslaat de gemeenten Pekela, Veendam en Oldambt. Er wordt gewerkt met regiomanagers om de lijnen met de opdrachtgever en uitvoering kort te houden. Ons kantoorpand is gevestigd aan de Stationsweg 2 in Appingedam. Daarnaast zijn onze medewerkers op wekelijkse basis aanwezig op diverse gemeentelijke en maatschappelijke locaties in de gemeenten Eemsdelta, Het Hogeland, Oldambt, Pekela en Veendam. Ook is het mogelijk om een huisbezoek af te leggen wanneer de inwoner dat prettiger vindt.

In 2021 heeft de Volkskredietbank een nieuwe website gelanceerd. Bij de inrichting en vormgeving van de nieuwe website is rekening gehouden met toegankelijkheid en leesbaarheid voor een brede doelgroep. De vereenvoudigde website draagt ook bij aan het verbeteren van onze bereikbaarheid. In 2022 hebben we de website verder aangepast om de leesbaarheid en toegankelijkheid verder te vergroten. In 2022 heeft de VKB een LinkedIn pagina opgestart, om op deze wijze ook ketenpartners te informeren over de activiteiten en diensten die de VKB biedt.

De bezoektijden van het kantoor zijn: maandag, dinsdag, woensdag en donderdag tussen 8.30 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur en op vrijdag tussen 8.30 – 12.00 uur. Telefonisch zijn wij op werkdagen bereikbaar: tussen 09.00 – 12.00 uur en tussen 13.00 – 16.00 uur. Het werkvenster van de VKB is tussen 7.00 – 22.00 uur. Om de bereikbaarheid te verbeteren hebben we naast onze algemene info@vkb.nl mailadres in 2022 ook jongeren@vkb.nl en ondernemers@vkb.nl in gebruik genomen, in het kader van inwonergegericht werken.

3

Programmaverantwoording

3.1 Inleiding

Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is in 2021 door de gemeenteraden van de aan de VKB deelnemende gemeenten het beleidsplan Schuldhulpverlening vastgesteld voor de periode 2021 tot en met 2024.

In het beleidsplan zijn de doelstellingen en de uitgangspunten van de gemeenten op het terrein van schuldhulpverlening neergelegd. Het DB en AB van de VKB is belast met een groot deel van de uitvoering van dit beleidsplan. In het beleidsplan is afgesproken dat jaarlijks middels een jaarverslag verantwoording wordt afgelegd over de uitvoering van de schuldhulpverlening. In het beleidsplan zijn doelen en gewenste resultaten opgenomen. Deze zijn bepalend voor de uitvoering van de schuldhulpverlening door de VKB.

3.1.1 Opmerking vooraf

In dit hoofdstuk worden de via de VKB behaalde resultaten over de in het beleidsplan vastgelegde doelstellingen weergegeven. Gemeenten behalen ook door middel van ander beleid en via andere uitvoeringsorganisaties of ketenpartners resultaten op die doelstellingen. Op die resultaten heeft de VKB echter geen zicht. De in paragraaf 3.3 genoemde resultaten betreffen dus enkel de resultaten voor zover de VKB deze in beeld heeft. Voor een totaalbeeld van de realisatie van bovengenoemde doelstellingen moeten ook de resultaten van de andere door de gemeenten geregisseerde partijen in het sociaal domein in ogenschouw worden genomen.

3.2 Doelstellingen beleidsplan als kader

Financiële problemen kunnen vergaande gevolgen hebben voor het dagelijks leven, zoals belemmering voor werk of sociale activiteiten. Om die reden hebben de gemeenten de volgende doelstellingen voor de integrale schuldhulpverlening omschreven:

1. **Voorkomen van schulden:** aandacht voor preventie, vroegsignalering en nazorg verkleint de kans dat grotere of nieuwe schulden en daarmee samenhangende maatschappelijke problemen (opnieuw) ontstaan.
2. **Oplossen van schulden:** Het doel van het oplossen van schulden is om de inwoner een schuldenvrije toekomst geven. Hiervoor worden de producten schuldbemiddeling, 100% betalingsregeling of saneringskrediet ingezet. In die gevallen moet het vinden van een oplossing voor schulden worden bewerkstelligd binnen een termijn van maximaal 36 maanden. De looptijd van een traject kan op grond van bijzondere omstandigheden worden verlengd. Het is belangrijk dat na het traject goede nazorg wordt verleend om te voorkomen dat er nieuwe schulden ontstaan.
3. **Duurzame resultaten:** een investering in integrale schuldhulpverlening waarbij wordt gewerkt aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid levert een langdurig resultaat en verkleint de kans op herhaling van schulden. Het zorgt er verder voor dat klanten zich op andere terreinen kunnen ontwikkelen (bijvoorbeeld re-integreren). Producten die hiervoor worden ingezet zijn bijvoorbeeld: budgetbeheer, budget coaching of een schuldrege-ling.
4. **Bevorderen participatie:** het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en het oplossen of beheersbaar maken van de schulden zorgen ervoor dat de financiële situatie geen

belemmering meer vormt voor een inwoner om actief deel te nemen aan de samenleving. De ondersteuning is maatwerk.

5. **Voorkomen van maatschappelijke kosten:** een investering in integrale schuldhulpverlening voorkomt hoge maatschappelijke kosten zoals de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie.

3.3 Resultaten en streefcijfers (ambities)

Voorgaande doelstellingen zijn vertaald naar een aantal gewenste concrete inhoudelijke resultaten voor de uitvoering. Zoals in het beleidsplan is aangegeven, zijn deze resultaten afhankelijk van allerlei factoren zoals de aard van de schuldenproblematiek, de opstelling of mogelijkheden van schuldenaren, de opstelling of mogelijkheden van crediteuren, de manier van werken en kwaliteit van andere hulpverleningsorganisaties op het gebied van herkenning van schuldproblemen en tijdige doorverwijzing.

Toch zijn bij iedere doelstelling één of meerdere streefcijfer(s) opgenomen. Deze streefcijfers geven de ambities weer die de gemeenten hebben bij het betreffende doel.

3.3.1 Voorkomen van schulden

Preventie

Als gevolg van corona hebben diverse preventieactiviteiten niet kunnen plaatsvinden. Daarnaast is het effect van het inzetten van preventie lastig te meten en in harde cijfers aan te tonen. Wat wel meetbaar is, is hoe vaak vroegsignalering wordt ingezet. Verder blijkt dat vroegsignalering kan leiden tot een lagere totale schuld bij de start van schuldhulpverlening en tot een lager aantal schuldeisers per dossier, waardoor schuldsituaties minder snel uit de hand lopen en ook makkelijker zijn op te lossen.

Vroegsignalering

In 2022 is het werken met vroegsignalering goed op gang gekomen in de gemeenten. De samenwerking tussen de gemeenten en de VKB is goed. Mede door het detacheren van werknemers van de VKB bij diverse gemeenten, wordt er veel kennis en kunde met elkaar gedeeld. Dit komt het resultaat van vroegsignalering ten goede. Vanwege een softwarekoppeling kan vanuit vroegsignalering gekeken worden welke inwoners al bekend zijn bij de VKB. Hiermee wordt voorkomen dat inwoners onnodig worden geconfronteerd met hun achterstanden.

In 2022 zijn er meerdere inwoners uit onze gemeenten naar ons doorverwezen. Deze doorverwijzingen hebben betrekking op verschillende diensten van de VKB. Bij een aantal inwoners is een schuldregeling opgestart, om daarmee de openstaande schulden te saneren. Op dit moment is er nog een te laag aantal schuldregelingen geslaagd, waardoor het nog niet representatief genoeg is om harde conclusies te trekken.

De aanname die de VKB durft te doen aan de hand van de eerste resultaten, is dat de totale hoogte van de schulden inderdaad lager is dan € 40.000,- en dat het gemiddelde aantal schuldeisers lager is dan 14. Doordat bij de VKB de schuldregelingen sneller geregeld kunnen worden, zal dit ten goede komen aan de inwoner die daarmee sneller geholpen is. Inzetten op vroegsignalering loont voor de inwoners en voor de gemeenten.

Streefcijfer:

1. Bij inwoners waarbij vroegsignalering is ingezet, is de gemiddelde schuldhoogte lager dan € 40.000,-;
2. Bij inwoners waarbij vroegsignalering is ingezet, is het gemiddelde aantal schuldeisers minder dan 14.

Resultaat 2022:

Het resultaat is nog niet meetbaar omdat de vroegsignalering bij gemeenten nog niet voldoende is ingeregeld en afspraken over de doorverwijzing naar de VKB nog niet zijn gemaakt.

Conclusie:

Op basis van voorgaand resultaat kan er over het jaar 2022 geen conclusie worden getrokken.

3.3.2 Duurzame resultaten

Een graadmeter voor de duurzaamheid van de resultaten van schuldhulpverlening is het herhalingspercentage. Dat percentage geeft weer hoeveel inwoners binnen drie jaar opnieuw gebruik maken van schuldhulpverlening nadat ze een eerder traject succesvol hebben afgerond. Hierbij wordt gekeken naar de afname van het product budgetbeheer, budgetcoaching en/of schuldregeling. Uit recent NVVK-onderzoek bij een aantal kredietbanken verspreid door het land blijkt dat het herhalingspercentage tussen de 4,4% en de 19% ligt.¹ Als gewenst resultaat is gekozen dat het herhalingspercentage niet uitkomt boven het laagste percentage uit dat onderzoek.

Streefcijfer:

Het gemiddelde herhalingspercentage bedraagt in 2021-2025 ten hoogste 4,4%.

Resultaat 2022:

Het herhalingscijfer is in onderstaande tabel weergegeven. Ter vergelijking zijn de cijfers over 2021 toegevoegd.

Herhaling	Aantal		Percentage	
	2021	2022	2021	2022
Gemiddeld	40	48	3,3	3,8

Het herhalingspercentage is hoger dan in het voorgaande jaar, maar dit geldt ook voor het absolute aantal. Er is geen directe oorzaak gevonden waardoor de verhoging (0,5%) is ontstaan. Er zijn op dit moment nog geen landelijke cijfers bekend over 2022 om te zien of dit een regionale of landelijke trend is.

Conclusie:

Het gerealiseerde % blijft onder het streefcijfer van 4,4%.

3.3.3 Oplossen schulden en bevorderen participatie

Inwoners kunnen op andere terreinen weer sneller de draad oppakken als er iets aan hun schulden wordt gedaan. De financiële situatie vormt dan niet langer een belemmering voor een burger om actief deel te nemen aan de samenleving. Ook het afwenden van een crisissituatie bevordert de participatie. Hiermee wordt immers voorkomen dat de situatie voor de inwoner verder uit de hand loopt met grote maatschappelijke consequenties tot gevolg (bijvoorbeeld een huisuitzetting of afsluiting van energie).

Streefcijfers:

- 1) Het percentage inwoners met schulden dat binnen de schuldhulpverlening een oplossing voor de schulden krijgt aangeboden bedraagt jaarlijks minimaal 80%;
- 2) Het percentage crisissituaties dat wordt afgewend, bedraagt jaarlijks minimaal 80%.

Resultaat 2022:

In onderstaande tabel zijn de resultaten voor beide streefcijfers over 2022 weergegeven.

¹ Muijnck, J.A. de, Renken, C., Passende nazorg en voorkomen van terugval in schulden, Groningen: 2020, Breuer & Intraval.

Resultaat	2021	2022
Inwoners met oplossing voor schulden	335 van 369 (90,8%)	368 van 395 (93,2%)
Aantal afgewende crisissituaties	20 van 22 (90,9%)	25 van 25 (100,0%)

Inwoners met oplossing voor schulden

Inwoners die zich bij de VKB melden hebben altijd een schuldenprobleem, de grote van het probleem is zeer verschillend. In 2022 zijn er 395 een intakes geweest. In 2022 kregen 368 inwoners een oplossing voor de schulden aangeboden. Bij 27 inwoners was er na het intakegesprek geen vervolg oplossing bij de VKB (o.a. geen noodzaak of niet opkomen dagen). Afgezet tegen het totaal aantal intakegesprekken in 2022 (395), heeft 93,2% een oplossing voor de schulden aangeboden gekregen.

Afgewende crisissituaties

Van een crisissituatie is sprake bij een dreigende woningontuiming, afsluiting elektra / gas / water of royerling ziektekostenverzekering. In 2022 waren er 25 aanmeldingen waarbij er sprake was van een crisissituatie. Daarvan werden er 25 (100,0%) afgewend. Deze crisissituaties werden geregistreerd op het moment van aanmelding. Ook in de fase daarna is het mogelijk dat er een crisis ontstaat.

Conclusie:

Beide doelstellingen van minimaal 80% zijn gehaald.

3.3.4 Voorkomen van maatschappelijke kosten

Uit onderzoek blijkt dat het aanpakken van de schulden ertoe leidt dat hoge maatschappelijke kosten worden voorkomen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie. Door het Nibud is aangetoond dat het niet oplossen van een schuldsituatie de maatschappij ruim € 100.000 kost.

Het hiervoor genoemde onderzoek is ook vertaald in een rekentool² waarmee de kosten-baten-verhouding van schuldhulpverlening berekend kan worden. De uitkomst van deze rekentool geeft een goede indicatie van het maatschappelijk rendement dat met schuldhulpverlening wordt behaald.

Streefcijfer:

De verhouding tussen de kosten en de baten van schuldhulpverlening is in de periode 2021-2024 minimaal 1,5 (iedere euro die in schuldhulpverlening wordt geïnvesteerd, levert minstens € 1,50 aan kostenbesparing op).

Resultaat 2022:

Wij hebben gemeend er goed aan te doen op zoek te gaan naar een nieuwe rekentool. In 2021 is er gestopt met het gebruik van de rekentool, de intentie was om een betere rekentool in te zetten. Het is echter niet gelukt om een vervangende rekentool te vinden, met als gevolg dat over 2022 het niet mogelijk is om op dit moment het resultaat tussen de kosten en de baten van schuldhulpverlening op te leveren.

Conclusie:

Over 2022 is op dit moment niet te herleiden wat de kostenbesparing is aan maatschappelijke kosten.

² Rekentool van onderzoeksbureau Regioplan en de Hogeschool Utrecht waarmee gemeenten lokaal de eigen kosten-batenverhouding van hun schuldhulpverlening kunnen berekenen.

3.4 Samenvatting resultaten

Hieronder is aangegeven welke van de het beleidsplan beschreven doelstellingen zijn behaald:

1. Voorkomen van schulden:



2. Duurzame resultaten:



3. Oplossen schulden en bevorderen participatie:



4. Voorkomen van maatschappelijke kosten:



3.5 Managementinformatie

Om de uitvoering en de kwaliteit van schuldhulpverlening te kunnen monitoren en om sturing daarop mogelijk te maken, wordt eens per kwartaal een rapportage opgesteld. Daarbij wordt onder meer gerapporteerd over:

- wachttijden;
- instroom;
- ingezette producten;
- doorlooptijden;
- uitval;
- uitstroom;
- herhaalde aanmeldingen;
- realisatie ten opzichte van de begroting;
- klachten en bezwaar en beroep.

Om een goed beeld te geven van de klanten die een beroep doen op schuldhulpverlening wordt daarnaast ook informatie verstrekt over de doelgroep. Het betreft onderstaande gegevens (niet op persoonsniveau):

- brede hulpvraag en problematiek van de klant;
- geslacht;

- leeftijd;
- gezinssituatie;
- inkomen (soort en hoogte van het inkomen);
- hoogte van de schuld;
- aard en oorzaak van de schulden.

In 2022 hebben we niet kunnen voldoen aan het elk kwartaal rapporteren aan bestuur en gemeenteraden, dit als gevolg van het niet tijdig kunnen invullen van de financiële positie bij de VKB. We hebben het bestuur hiervan steeds goed op de hoogte gehouden en later in het jaar bestuur en raden alsnog van de managementrapportages kunnen voorzien.

4

Paragrafen

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen.

De voor de VKB relevante paragrafen zijn hier onder opgenomen:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing (art. 11);
- Onderhoud kapitaalgoederen (art. 12);
- Financiering (art. 13);
- Bedrijfsvoering (art. 14);
- Verbonden partijen (art. 15).

4.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing (art. 11)

Weerstandvermogen is van belang om de financiële gezondheid van de Volkskredietbank te kunnen beoordelen. Het is bedoeld om risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, dit is de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is;
- De aanwezige risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen, de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De structurele weerstandscapaciteit is bestemd voor het opvangen van optredende risico's die een over de tijd uitgestrekt effect hebben en om de incidentele weerstandscapaciteit aan te vullen na het optreden van risico's. Hierbij valt te denken aan de post onvoorzien in de begroting.

Onder de incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan het vermogen om onverwachte incidentele tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau. Op de balans wordt deze post weergegeven als bijvoorbeeld een Algemene Reserve. Ultimo 2022 bedraagt deze nihil.

De aanwezige (structurele en incidentele) weerstandscapaciteit moet voldoende zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen.

De belangrijkste risico's voor de VKB zijn:

- Zoals in de voorgaande jaarstukken al is opgenomen is verschil van inzicht over de verplichting om BTW in rekening te brengen over het product beschermingsbewind. Deze zaak is nog lopend. De laatste stand van zaken is dat er een advies ligt aan de Hoge Raad die aansluit bij de visie van de VKB. Alleen de uitspraak van de Hoge Raad kan uiteindelijk zekerheid bieden. Het risico blijft dus nog bestaan. Omvang van het risico: maximaal € 531.000,-;
- Alle in de begroting opgenomen aannames zijn gebaseerd op een voorspelling omtrent het aantal aanvragen en diensten. Indien er in een jaar sprake zal zijn van een (grote) stijging of daling in het aantal aanvragen en diensten, zal dit kunnen leiden tot frictiekosten en een extra financiële bijdrage van de gemeenten. Ook een andere samenstelling van

de vraag dan is begroot kan effect hebben, zelfs als het totaal aantal producten gelijk zou zijn aan de begroting. Omvang risico: p.m.;

- De voormalige directeur is eind 2018 wethouder geworden in de gemeente Veendam en op grond van de rechtspositionele regels is er sprake van een terugkeergarantie vanwege politiek verlof. Omvang risico: loonkosten (schaal 13 max. en een arbeidsomvang van 32 uur (0,89 fte) per week van € 105.000,- per jaar.

Uitgangspunt bij risico's is dat het meestal incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

De VKB is een uitvoeringsorgaan van de deelnemende gemeenten. Op basis van de opgestelde begroting ontvangt de VKB financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten vinden het niet nodig dat de VKB over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Een nadelig exploitatiesaldo wordt op basis van de gemeenschappelijke regeling volledig doorberekend. Een eventueel nadelig exploitatiesaldo brengen de gemeenten ten laste van de door hen opgebouwde weerstandscapaciteit. Hiermee is de weerstandscapaciteit van de VKB gewaarborgd.

4.1.1 Kengetallen (art. 11)

De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een beter inzicht geven in de financiële positie van gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en provincies en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen.

Kengetallen	2021	2022	
	realisatie	begroting	realisatie
Netto schuldquote	4,4%	3,0%	4,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,4%	3,0%	4,0%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%
Liquiditeitsratio	0,9	0,9	0,9

Netto schuldquote

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen Het kengetal netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Solvabiliteitsratio

Solvabiliteit of solvabiliteitsratio is de verhouding van je eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. Deze verhouding geeft aan of de schulden op lange termijn kunnen worden voldaan. De solvabiliteitsratio is conform het gevoegde beleid al een langere periode nihil. (zie paragraaf 4.1 weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Liquiditeitsratio

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre de VKB in staat is haar verplichtingen op korte termijn na te komen. De liquiditeitsratio wordt berekend door het totaal van de op korte termijn in liquide middelen om te zetten activa te delen door de kortlopende schulden.

Een current ratio van 1,5 is goed. Bij een current ratio van 2 of hoger is het bedrijf absoluut veilig als het gaat om liquiditeit.

De liquiditeitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode onder de 1. Dit geeft aan dat er op korte termijn onvoldoende vorderingen en gelden zijn om de korte termijn schulden te voldoen. Door de waarborgen die de gemeenschappelijke regeling met zich meebrengt is er geen noodzaak het toegepaste beleid te wijzigen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen (art. 12)

De investeringen zijn gericht op het in stand houden, vernieuwen en vervangen van de telefonie en automatisering.

Het personeel van de VKB voert haar werkzaamheden uit vanuit huis, op locatie, bij een gemeente of ketenpartner of op ons centrale kantoor te Appingedam. Op ons centrale kantoor zijn in het Corona-jaar 38 werkplekken ingericht.

Het centrale kantoor aan de Stationsweg 2 te Appingedam wordt gehuurd tot en met oktober 2025. Uiterlijk oktober 2024 zal de huur worden opgezegd. De komende periode zal worden geïnventariseerd welke wensen er leven rondom evt. centrale huisvesting.

4.3 Financiering (art. 13)

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Overeenkomstig de regelgeving heeft het bestuur het treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut stelt kaders en doelstellingen voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het treasurystatuut is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Een belangrijk doel van deze wet is de bevordering van een solide financieringsstructuur van decentrale overheden, een doel dat de Volkskredietbank eigen is. De treasuryfunctie wordt onderverdeeld in risicobeheer en kasbeheer.

4.3.1 Risicobeheer

Conform artikel 13 Besluit Begroting en Verantwoording zullen opmerkingen gemaakt moeten worden omtrent beleidsvoornemens inzake risicobeheer. Het betreft hier rente-, debiteuren-, koers-, en valutarisico's. Voor de Volkskredietbank zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Voor risico's die kwantificeerbaar zijn, dienen voorzieningen te zijn gevormd.

Renterisico

Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de Volkskredietbank loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. Voorkomen dient te worden dat de Volkskredietbank in financiële moeilijkheden komt door rentestijgingen. Dit risico kan worden beperkt door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van deze spreiding wordt uitgedrukt in de renterisico norm. In de renterisico norm worden nieuw aan te trekken leningen in een jaar uitgedrukt als percentage van het begrotingstotaal. De begrote en gerealiseerde renterisico norm 2022 en de begrote renterisico norm 2023 worden weergegeven in de volgende tabel.

Renterisico norm (bedragen x 1.000)		2022 (begroot)	2022 (realisatie)	2023 (begroot)
1a Renteherziening op vaste schuld o/g		€ -	€ -	€ -
1b Renteherziening op vaste schuld u/g		€ -	€ -	€ -
2 Netto renteherziening op vaste schuld	(1a - 1b)	€ -	€ -	€ -
3a Nieuwe aangetrokken vaste schuld		€ -	€ -	€ -
3b Nieuwe verstrekte lange leningen		€ 500	€ 354	€ 450
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	(3a - 3b)	€ -500	€ -354	€ -450
5 Betaalde aflossingen		€ -	€ -	€ -
6 Herfinanciering	(laagste van 4 en 5)	€ -500	€ -354	€ -450
7 Renterisico op vaste schuld	(2 + 6)	€ -500	€ -354	€ -450
8 De begrotingsomvang		€ 4.214	€ 4.536	€ 4.250
9 Het normpercentage		20%	20%	20%
10 Renterisiconorm	(8 x 9)	€ 843	€ 907	€ 850
11 Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	(10 - 7)	€ 1.343	€ 1.261	€ 1.300

Uit deze opstelling blijkt dat de Volkskredietbank binnen de grenzen van de renterisico norm opereert. Ook voor de komende jaren verwacht de Volkskredietbank geen overschrijding van deze norm.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Ten aanzien van het debiteurenrisico kan jaarlijks 4% van de netto uitbetaalde leningen in dat jaar worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren.

Voor wat betreft niet-kwantificeerbare risico's wordt verwezen naar paragraaf 4.1 weerstandsvermogen en risicobeheersing.

4.3.2 Kasbeheer

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarvoor de Volkskredietbank middelen mag aantrekken op de geldmarkt. Voor de netto vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De standaard norm is gedefinieerd als 8,2% van de jaarlijkse begrotingsomvang aan het begin van het jaar. Op grond van artikel 3 lid 5 van de Wet Fido wordt jaarlijks door de provincie Groningen in overleg met de VKB een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vastgesteld, zodat de netto vlottende schuld binnen de toegestane kasgeldlimiet blijft. De begrote en gerealiseerde kasgeldlimiet 2022 en de begrote kasgeldlimiet 2023 worden in de volgende tabel weergegeven.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	2022 (begroot)	2022 (realisatie)	2023 (begroot)
Omvang begrotingstotaal per 1 januari:	€ 4.214	€ 4.536	€ 4.250
Toegestane kasgeldlimiet (a)			
- in procenten	40%	40%	40%
- in bedrag	€ 1.686	€ 1.814	€ 1.700
Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -
- schuld in rekening-courant	€ -	€ -	€ -
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ 6.000	€ 8.232	€ 7.000
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld (b)	€ 6.000	€ 8.232	€ 7.000
Vlottende kasgeldmiddelen			
- uitgeleende gelden < 1 jaar	€ 60	€ 74	€ 80
- contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -
- tegoeden in rekening-courant	€ 4.500	€ 590	€ 400
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ 5.921	€ 5.200
Totaal vlottende kasgeldmiddelen (c)	€ 4.560	€ 6.585	€ 5.680
Toets kasgeldlimiet			
Totaal netto vlottende schuld (b) - (c)	€ 1.440	€ 1.647	€ 1.320
Toegestane kasgeldlimiet (a)	€ 1.686	€ 1.814	€ 1.700
Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	€ 246	€ 167	€ 380

De ruimte binnen de kasgeldlimiet 2022 bedroeg € 167.000,-.

4.4 Bedrijfsvoering (art. 14)

4.4.1 Algemeen

Een adequate bedrijfsvoering is van belang om de taken van de VKB verantwoord uit te voeren. De VKB beschikt over een werkorganisatie onder leiding van een directeur. De werkorganisatie voert taken op het gebied van schuldhelpverlening uit.

4.4.2 Financieringssystematiek

Onderscheid wordt gemaakt tussen bestaanskosten en productkosten. De bestaanskosten worden op basis van het inwoneraantal omgerekend naar een vaste bijdrage voor elke GR-gemeente en de productkosten worden berekend voor elke gemeente afzonderlijk op basis van productafname.

4.4.3 Automatisering en telefonie

De VKB heeft de automatisering uitbesteed en is aangesloten op en maakt gebruik van de diensten van CSN Groep B.V. De diensten worden op basis van een dienstverlenings-overeenkomst uitgevoerd.

Naast de standaard hard- en software voor een werkplek wordt gebruik gemaakt van de softwareprogramma's Allegro, Xtendis, Scienta, Elvy, Topdesk en Exact Globe Next.

In 2022 is een Europese aanbesteding gestart voor de ICT binnen de VKB. Deze wordt in 2023 afgerond.

Op het gebied van applicaties zijn in 2022 de nodige aanpassingen gedaan en nieuwe applicaties aangeschaft.

- a. Topdesk, een centraal platform voor gebruikersvragen over applicatiegebruik en werkwijzen, is aangeschaft en geïmplementeerd.
- b. Xtendis is een omgeving waarin efficiënt vastleggen en snel terugvinden van grote hoeveelheden documenten het uitgangspunt is. De VKB maakt al langere tijd gebruik van deze omgeving. In 2022 werd een noodzakelijke update doorgevoerd i.v.m. wijzigingen binnen de Microsoft omgeving.
- c. Klantenportaal Mijn VKB is uitgebreid:
 - i. De lay-out is aangepast en de teksten zijn aangepast naar B2 niveau, (B2 niveau is dat je vrijwel geen problemen ervaart met het communiceren in de nieuwe taal; jij begrijpt anderen en anderen begrijpen jou).
 - ii. Inloggen met MFA (Multi-Factor Authenticatie), een authenticatie methode waarbij de online gebruiker twee stappen succesvol moet doorlopen om ergens toegang toe te krijgen, is ingericht.
 - iii. Klanten hebben meer mogelijkheden tot hun beschikking, zicht op volgende afspraak, wat er nog gedaan moet worden, downloaden documenten, contactmail versturen vanuit het klantportaal. Zelf een betaling klaarzetten is toegevoegd als mogelijkheid.
- d. Diverse koppelingen:
 - i. Schuldenknooppunt
 - Voorbereiding verbinding met schuldeisers met het schuldenknooppunt.
 - Snelle, digitale uitwisseling in het kader van de schuldbemiddeling.
 - Productiefase wordt in 2023 verwacht.
 - ii. RIS-vroegsignalering
 - Huishoudens met beginnende betalingsproblemen kunnen sneller worden opgespoord.

4.4.4 Gegevensbescherming

Informatie is één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de VKB. Toegankelijke en betrouwbare informatie is essentieel voor de VKB om zijn (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren en om daarover transparant en proactief verantwoording te kunnen afleggen. Daarnaast verwerkt de VKB bij de uitvoering van zijn taken persoonsgegevens van gevoelige aard, zoals financiële gegevens. Deze informatie is dus waardevol en moet beschermd worden. Informatiebeveiliging en gegevens-bescherming zijn daarom blijvend relevante onderwerpen voor de VKB. Het zorgvuldig verwerken van privacygevoelige informatie is essentieel voor het vertrouwen van inwoners in de VKB.

De VKB spant zich in om gegevensbescherming en informatiebeveiliging blijvend op niveau te houden. Zo is de VKB transparant naar inwoners over wat het met de persoonsgegevens doet en is er aandacht voor de rechten van betrokkenen. Door cliënten ingediende AVG-verzoeken

worden zorgvuldig en tijdig afgehandeld. Uiteraard is er ook een werkende procedure voor het melden en registreren van beveiligingsincidenten en datalekken.

Momenteel wordt gewerkt aan het structureel vormgeven van informatiebeveiliging. Hiervoor wordt in 2022 een traject gestart waarbij beveiligingstesten worden gedaan en waarbij wordt bekeken waar de VKB omgeving nog veiliger gemaakt kan worden. Ook wordt gewerkt aan security awareness en -training. Via een externe deskundige is een Incident Response service ingeregeld voor het geval VKB geraakt wordt door een digitale aanval. We werken hierin samen met Data Expert. In 2023 zal verder gebouwd worden aan de inrichting van gegevensbescherming en informatie- beveiliging en het borgen daarvan als continu proces.

Externe functionaris voor gegevensbescherming

Als overheidsorganisatie is de VKB verplicht een functionaris voor gegevensbescherming (hierna: FG) aan te wijzen. De FG heeft een onafhankelijke positie in de organisatie en houdt toezicht op naleving van de AVG en het beleid gegevensbescherming.

Om het onafhankelijke toezicht goed te borgen en rolconflicten binnen de VKB te voorkomen, is besloten het FG-schap extern te beleggen. Sinds 2021 wordt de FG-rol op detacheringsbasis ingevuld door de FG van de Provincie Groningen. In 2022 is besloten deze samenwerking te continueren.

4.4.5 Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is met ingang van 1 juli 2022 de opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (Wob). De Woo bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

Passieve openbaarmaking

De processen omtrent informatieverzoeken (passieve openbaarmaking) worden nader bekeken en geactualiseerd naar de nieuwe wetgeving. Het doel is dat het duidelijk is voor inwoners of belanghebbenden, waar en hoe Woo-verzoeken ingediend kunnen worden. Hierover is informatie opgenomen op de website van de VKB.

Actieve openbaarmaking

De VKB heeft geïnventariseerd wat er reeds openbaar wordt gemaakt. Hieruit blijkt dat de VKB in de huidige werkwijze al de nodige informatie openbaar maakt, bijvoorbeeld op de eigen website. We beraden ons op de verdere gevolgen van deze wet voor de informatievoorziening.

Het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) is nog niet gereed. De ontwikkelingen omtrent PLOOI zullen de komende tijd in de gaten worden gehouden, en de systemen en processen zullen hierop naar gelang op worden aangepast.

Verbetering van de informatiehuishouding

Er wordt voortdurend gewerkt om de informatiehuishouding van de organisatie te verbeteren. Tijdens de ontwikkelingen van nieuwe systemen en processen wordt de relevante wetgeving meegenomen.

4.4.6 Fraude en fraudepreventie

Fraude, frauderisico's, preventie en bescherming van integriteit staan op de agenda bij de VKB. We hebben integriteitsbeleid, een klokkenluidersregeling en in de processen is waar mogelijk functiescheiding ingebouwd.

Er hebben zich in 2022 geen fraudegevallen voorgedaan.

We werken aan bewustwording en aandacht voor de risico's en preventiemaatregelen, waarbij houding, gedrag en cultuur ook nadrukkelijk aan de orde komen.

Op basis van onze interne analyse hebben we risico's gedefinieerd en beheersmaatregelen ingericht om deze risico's te mitigeren. Hierin hebben we aandacht voor risico's bijvoorbeeld ten aanzien van:

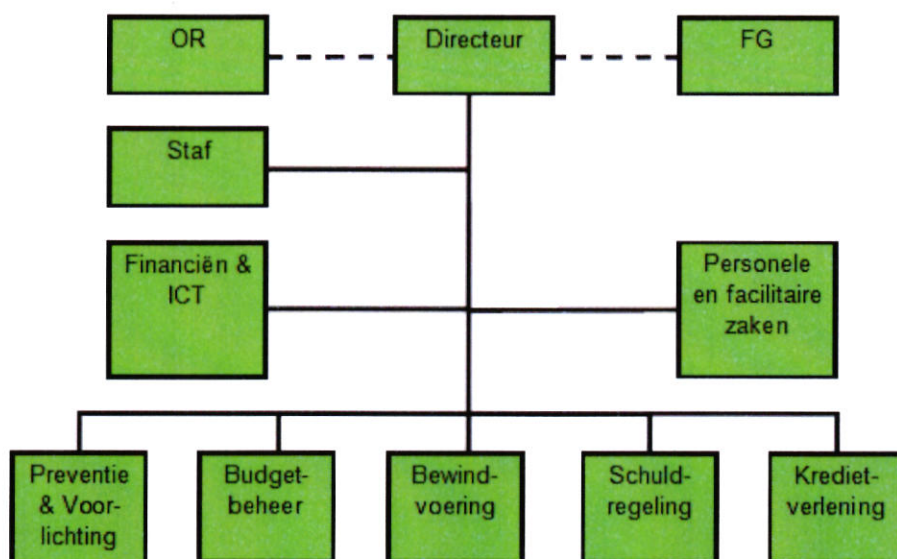
- Onrechtmatige/frauduleuze betalingen aan klanten, leveranciers, personeel
- Corruptie risico in zakelijke relaties
- Onrechtmatige / frauduleuze declaraties
- Onttrekken van activa aan de organisatie
- Misbruik van bedrijfsmiddelen en/of bedrijfsgegevens

We hebben bijvoorbeeld de volgende beheersingsmaatregelen aangebracht of in ontwikkeling met een doorloop naar 2023 om risico's zoals hiervoor benoemd te voorkomen, dan wel tijdig te ontdekken:

- Selectief aannamebeleid, opvragen van een VOG en het laten ondertekenen van een integriteitsverklaring
- Voorbeeldfunctie vanuit de leiding
- Functiescheiding in het accorderen van facturen, declaraties en het betalingsverkeer
- Toegangsbeveiliging en rechtenbeheer in de geautomatiseerde gegevensverwerking
- Voorlichting en bewustwordingscampagne

4.4.7 Personeel

Het organogram van de uitvoeringsorganisatie van de VKB is hieronder weergegeven.



Directeur

De directeur is eindverantwoordelijk voor de werkorganisatie. Zij stuurt daartoe de managers van de functionele afdelingen aan. De managers sturen de betreffende functionele afdelingen aan. Zij vormen de schakel tussen de afdelingen en de directie.

OR

De OR is formeel geen onderdeel van de hiërarchie van de organisatie. De VKB vindt de OR echter zo belangrijk dat deze toch is opgenomen zij het als een onafhankelijk orgaan. Er is een goede relatie opgebouwd met de OR. In 2022 zijn er verkiezingen geweest bij de OR.

FG (functionaris gegevensbescherming)

De FG is benoemd als onafhankelijk intern toezichthouder. De FG brengt verslag uit aan de directie en het algemeen bestuur van de organisatie.

Staf

De directeur stuurt de Staf afdeling aan waar generieke taken liggen als bestuurlijke zaken, managementondersteuning, juridische zaken, klachtafhandeling, kwaliteit en algemene communicatie.

Financiën en ICT

- Financiële administratie

De kerntaak betreft de planning-en-control cyclus (P&C) oftewel op een systematische manier de financiële koers van de organisatie in de gaten houden. Hiermee wordt richting gegeven aan het financieel proces met behulp van diverse rapportages zoals begroting, jaarstukken en MARAPs. Daarnaast verzorgt deze afdeling het betalingsverkeer, de dagelijkse bank-administratie alsmede de debiteurenbewaking. Deze afdeling werkt organisatie breed.

- ICT

Het beheren van de contracten met de IT en Telefonie leveranciers. Het up to date brengen en houden van onze proces ondersteunende systemen. Het verzorgen van hybride werkplekken voor onze medewerkers. Het zorgdragen voor een goede informatiebeveiliging. Het onderhouden van relaties met onze ICT partners. In 2022 is het proces rondom aanbesteding van de ICT partij in gang gezet, in 2023 zal dit leiden tot een gunning.

Facilitaire & Personele Zaken

- Balie / receptie

De kerntaken zijn het telefonisch en administratief ondersteunen van alle afdelingen, het ontvangen / te woord staan van klanten aan de balie, het maken van afspraken en het verwerken van de post.

- Kantoorpand Appingedam.

Ten tijde van Corona hebben wij na een periode van verplicht thuiswerken het hybride werken ingevoerd toen er vanuit de Rijksoverheid meer mogelijkheden kwamen. Hybride werken betekent dat medewerkers van de VKB nu kunnen werken vanuit een thuiswerkplek, op kantoor, op locatie in ons werkgebied evenals door het afleggen van huisbezoeken. We hebben steeds goed gecommuniceerd naar de inwoners via onze website over Corona maatregelen en eventueel afwijkende openingstijden als gevolg daarvan. Ook op het kantoorpand is extra aandacht besteed aan schoonmaak en hygiëne.

- Personeelszaken, opleiding en vitaliteit

Het voeren van een helder personeelsbeleid, het up to date brengen en houden van ons personeelsbeleid. Het voeren van een gericht opleidingsbeleid gericht op de kwaliteit van onze individuele medewerkers, de teams en de organisatie als geheel. Het zorgdragen voor de vitaliteit van onze medewerkers, mede in het kader van het terugbrengen van het ziekte verzuim. Het vormgeven van het hybride werken bij de VKB.

In 2022 hebben we 7 vacatures opengesteld, hetgeen heeft bijgedragen aan interne ontwikkelkansen evenals het aantrekken van kwalitatief goed personeel van buiten de organisatie. Op twee momenten hebben we als VKB ook een stage plek kunnen organiseren. Voor nieuwe medewerkers is er een inwerkprogramma, waarbij onder meer aandacht wordt besteed aan privacy en gegevensbescherming. We vinden het belangrijk om invulling te geven aan onze

maatschappelijke taak en staan open voor constructies die bijdragen aan het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt, Social Return of het bevorderen van participatie.

In 2020 zijn we gestart om nieuw een nieuw HR beleid op te formuleren. In 2022 hebben we de nieuwe HR cyclus in gebruik genomen. We hechten grote waarde aan het voeren van jaargesprekken en om die reden hebben we met instemming van de OR de HR cyclus aangescherpt. Dit heeft geresulteerd in twee gesprekken, in het voorjaar vindt het voortgangsgesprek plaats, in het najaar vindt er vervolgens een functioneringsgesprek plaats. Naast het sturen op kwaliteit van de dienstverlening en resultaat voor de inwoner, sturen we ook nadrukkelijk op kwaliteit van het personeel evenals op houding en gedrag. Feedback geven en ontvangen vormen een belangrijk onderdeel van de manier waarop we met elkaar samenwerken. Er is sprake van een open en veilige cultuur.

Ter bevordering van het bewustzijn onder medewerkers om fit en vitaal te blijven is er de Vitaliteitskalender in gebruik genomen. Op verschillende manieren is er aandacht besteed aan thema's die horen bij een vitaal en gezond leven, onder meer door workshops, training en kennisitems (zoals aandacht voor goede nachtrust). Hierbij hebben we de samenwerking gezocht met onze arbodienst. Met aandacht voor vitaliteit willen we bijdragen aan het terugdringen van het ziekteverzuim. Het Preventief Medisch Spreekuur is actief bij de medewerkers onder de aandacht gebracht. Ook is er actief aandacht voor het instellen van de werkplek, het inschakelen van fysiotherapie om die manier actieve interventies te plegen om klachten bij medewerkers te verminderen. Met de organisatieontwikkeling is het thema Personeel nadrukkelijk binnen het MT belegd om hiermee structureel aandacht te besteden aan personele zaken. Er vindt eens per drie weken een personeelszaken overleg plaats met het MT waar onderwerpen als ziekteverzuim en vitaliteit een vaste plek op de agenda hebben.

Regioteams

Vanaf 2022 is de VKB gaan werken met twee regioteams: noord en zuid. In beide regioteams zitten meerdere specialisaties die gezamenlijk in de regioteams werken.

- Preventie en voorlichting

De afdeling preventie houdt zich bezig met het ontwikkelen en uitvoeren van individuele en collectieve preventie activiteiten zoals het voeren van advies- en coaching gesprekken en het geven van cursussen en voorlichting. In 2022 is gestart om te werken vanuit de nieuwe preventie en voorlichting strategie. Hierbij wordt naast de preventie activiteiten die gemeente afnemen ook ingezet op het ontwikkelen van nieuwe opdracht bij kennisinstellingen, werkgevers en de gemeente als werkgever (SW-bedrijf).

- Budgetbeheer

Het voeren van intakegesprekken en het uitvoeren en onderhouden van het budgetbeheer en budgetbegeleiding.

- Beschermingsbewind

Deze afdeling verzorgt het beschermingsbewind. Beschermingsbewind is een door de rechter opgelegde vorm van 'verplicht budgetbeheer' voor meerderjarige personen die wegens verwisting, een geestelijke of lichamelijke tekortkoming niet in staat zijn zelf hun financiën goed te regelen.

Schuldregeling

Het verzorgen van schuldbemiddeling, schuldsaneringstrajecten en het opstellen van verklaringen Wsnp.

Kredietverstrekking

De afdeling kredietverstrekking heeft als kerntaken, het beoordelen van de aanvragen voor en het verstrekken van sociale leningen, herfinancieringen en saneringskredieten.

Loonkosten

Voor de VKB is de CAO SGO, (Samenwerkende Gemeentelijk Organisaties) van toepassing. De bijbehorende loonkosten zijn gebaseerd op de salarisschalen behorende bij de functie genoemd in deze CAO. Naast het salaris ontvangt de medewerker van de VKB een IKB, individueel keuze budget, die bestaat uit 8 % vakantietoelage, een einde jaar uitkering van 6,75 %, een levensloopbijdrage van 1,5 % en 14,4 bovenwettelijke vakantie-uren, omgezet in een jaarlijkse toelage van 0,8 % van het salaris.

Daarnaast kan de VKB in voorkomende gevallen een toelage toekennen aan een individuele werknemer. Te denken valt aan bijvoorbeeld een functioneringstoelage, arbeidsmarkttoelage, waarnemingstoelage, etc.

De loonkosten bestaan uit de volgende elementen: lonen en salarissen (inclusief de ingehouden loonbelasting en sociale premies), bijzondere beloningen (zoals vakantietoelage), loon in natura, onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals kosten woon-werkverkeer) en sociale premies ten laste van de werkgever (betalingen en afdrachten in het kader van de wettelijke en contractuele sociale zekerheid, zoals pensioenbijdrage).

Het onderstaand overzicht toont de personeelsbezetting van ultimo 2022 en 2021.

Personeelsbezetting	31-12-2022		31-12-2021	
	persoon	fte	persoon	fte
Management	5	4,4	5	4,4
Bedrijfsbureau en staf	5	3,9	6	4,4
Financiële administratie / kredietverstrekking			2	1,9
Financiën en ICT	2	1,9		
Kredietverstrekking	1	0,7		
Facilitair en Personele zaken	5	4,1	4	3,4
Preventie	2	1,6	2	1,4
Beschermingsbewind	9	7,0	9	7,2
Frontoffice			7	6,0
Budgetbeheer	20	17,8	13	11,7
Schuldregeling	6	5,0	8	6,3
Totaal	55	46,4	56	46,7

We merken ter verduidelijking dat onder Budgetbeheer 1,5 FTE detachering bij gemeenten valt. Hier staan inkomsten tegenover, de gemeenten die dienst hebben afgenomen vergoeden de inzet van deze medewerkers volledig, waarmee het geen invloed heeft op het resultaat van de overige gemeenten die de dienst niet afnemen. Bij detachering blijven de medewerkers staan op de loonlijst van de VKB en zijn derhalve opgenomen in het totale FTE overzicht van de VKB, de overheadkosten veranderen niet. We krijgen de loonkosten vergoed. Er is geen sprake van dubbele afrekening.

Het onderstaande overzicht geeft het ziekteverzuim over 2022 en 2021 weer.

	2022	2021
Verzuimduur	18,3	28,5
Verzuimpercentage	8,3	7,8
Verzuimfrequentie	1,2	0,7
Aantal ziekmeldingen	69	35
Ziekte-dagen	1.262,4	995,9

Het verzuimpercentage in 2022 bedroeg 8,3%. Dit percentage geeft aan welk deel van de arbeids-capaciteit in 2022 wegens verzuim verloren is gegaan.

Het verzuim is in alle gevallen ontstaan door niet-werk gerelateerde klachten. Bij uitval door ziekte krijgt de werkgever in beginsel de aard van het verzuim niet per se te horen, tegelijk is bekend dat zowel Corona als griep een belangrijk aandeel heeft gevormd in de uitval.

We hebben de indruk dat de onzekerheid rondom de Corona periode veel heeft gevraagd van het aanpassingsvermogen van ons allemaal. Ook de in het voorwoord genoemde onzekerheden trekken een wissel op de mens. We hebben in de jaargesprekken nadrukkelijk aandacht besteed aan deze onzekerheden. Ook hebben we voor onze medewerkers een extra training ingekocht in november om medewerkers met gesprekstechnieken zekerder te maken en handvatten te bieden wanneer zij in gesprek gaan met de klant waar door inflatie en de energierekening geen enkele ruimte meer is voor het uitvoeren van budgetplannen. We hebben in 2022 voorbereidingen getroffen voor nieuwe regelingen in het Personeelshandboek welke in 2023 aan het bestuur zijn voorgelegd. We blijven aandacht vragen voor de preventiemaatregelen en stimuleren het nemen van pauzes. Nieuwe medewerkers krijgen duidelijke instructies, ook over de werkinrichting thuis.

Met onze Arbo-dienst MKBasics wordt regelmatig een Strategisch Medisch Overleg gevoerd, om de verzuimgevallen te bespreken. Ook hebben we het ziekmeldproces aangepast. Met het MT en personeel is afgesproken dat bij ziekmelding er telefonisch contact is over de afmelding. Dit was een van de uitkomsten van het Lean werken binnen de organisatie. Het persoonlijk contact draagt bij aan het goed kunnen maken van afspraken over de uitval, vervanging en perspectief op terugkeer.

In 2022 hebben we gewerkt met het VKB Opleidingsplan, waarbij er sprake is van generieke opleiding en training voor alle medewerkers, vakinhoudelijke opleiding (soms met een verplicht en terugkerend karakter, zoals voor OR, BHV en Bewindvoering) evenals individuele training om invulling te geven aan ontwikkelwensen op aangeven van de medewerker of de organisatie.

4.5 Verbonden partijen (art. 15)

De Volkskredietbank is als Gemeenschappelijke Regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten. De Volkskredietbank heeft zelf geen verbonden partijen.

Jaarrekening 2022

5

Balans per 31 december 2022

(ná verwerking exploitatiesaldo en ná verwerking mutaties in de reserves)

Activa	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Vaste activa				
B.1 Materiële vaste activa:				
Investerings met economisch nut		180.302		196.309
B.2 Financiële vaste activa:				
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		599.895		712.651
Totaal vaste activa		780.197		908.960
Vlottende activa				
B.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.921.246		5.489.875	
Overige uitzettingen	73.868		78.661	
Overige vorderingen	1.498.657		1.412.334	
		7.493.771		6.980.870
B.4 Liquide middelen:				
Kas	-		-	
Bank	589.520		417.174	
		589.520		417.174
B.5 Overlopende activa:				
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitontvangen facturen		359.440		91.690
Totaal vlottende activa		8.442.731		7.489.734
Totaal activa		9.222.928		8.398.694

Passiva	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Vaste passiva				
B.6 Eigen vermogen:				
Algemene reserve	-		-	
Bestemmingsreserves	-		-	
Gerealiseerde resultaat	-		-	
		-		-
Totaal vaste passiva		-		-
Vlottende passiva				
B.7 Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Beheerrekeningen	8.231.610		7.397.481	
Overige schulden	571.361		587.187	
		8.802.971		7.984.668
B.8 Overlopende passiva:				
Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen		419.957		414.026
Totaal vlottende passiva		9.222.928		8.398.694
Totaal passiva		9.222.928		8.398.694

6

Overzicht van baten en lasten 2022

6.1 Overzicht van baten en lasten (categoriale indeling) 2022

BATEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage	1.588.600	1.690.718	1.668.053
E.2 Exploitatiebijdrage	-	567.967	558.071
E.3 Schuldhulpverlening	1.802.400	1.323.333	1.347.812
E.4 Gemeentelijke toegang	107.640	78.938	108.573
E.5 Beschermingsbewind	517.700	479.671	488.266
E.6 Overige	117.600	317.061	185.645
E.7 Rente	75.000	77.960	67.985
Totaal baten	4.208.940	4.535.648	4.424.405

LASTEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
E.8 Personeel	3.333.900	3.474.069	3.527.305
E.9 Afschrijving investeringen	85.500	86.946	109.286
E.10 Huisvesting	148.758	153.535	147.638
E.11 Automatisering	260.000	359.815	264.319
E.12 Apparaatskosten	176.095	226.266	172.252
E.13 Bankkosten	26.663	25.287	27.077
E.14 Mutaties voorzieningen	32.000	24.867	-3.963
E.15 BTW compensatie	151.100	184.863	180.491
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	4.214.016	4.535.648	4.424.405
Saldo voor bestemming	-5.076	-	-
Westerwolde	5.076	-	-
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserve	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-
Saldoverdeling gemeenten	-	-	-

6.2 Programmarekening 2022

LASTEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	3.191.416	3.339.870	3.256.358
	<u>3.191.416</u>	<u>3.339.870</u>	<u>3.256.358</u>
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	1.022.600	1.195.778	1.168.047
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	<u>1.022.600</u>	<u>1.195.778</u>	<u>1.168.047</u>
Totaal lasten	<u>4.214.016</u>	<u>4.535.648</u>	<u>4.424.405</u>

BATEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	4.208.940	4.535.648	4.424.405
	<u>4.208.940</u>	<u>4.535.648</u>	<u>4.424.405</u>
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal baten	<u>4.208.940</u>	<u>4.535.648</u>	<u>4.424.405</u>

7

Kasstroomoverzicht 2022

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de toename of afname van de balansposities ten opzichte van 2021. Het Saldo SKB 2022 was € 5.921.246 in 2021 € 5.489.875. Het liquide saldo was in 2021 aanzienlijk hoger omdat we halverwege 2021 zijn begonnen met SKB.

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo		-		-
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen		86.946		109.286
Veranderingen in werkkapitaal:				
- uitzettingen in 's Rijks schatkist	-431.371		-5.489.875	
- overige uitzettingen	4.793		-19.322	
- overige vorderingen	-86.323		-405.451	
- overlopende activa	-267.750		17.796	
- vloeiende schulden	818.303		623.406	
- overlopende passiva	5.931		-171.036	
		43.583		-5.444.482
Overige:				
- boekresultaat materiële vaste activa		-		-
Kasstroom uit operationele activiteiten		130.529		-5.335.196
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	-70.939		-212.578	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Verstrekingen leningen u/g	-353.836		-454.886	
Aflossingen leningen u/g	466.592		495.291	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		41.817		-172.173
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Bijdrage gemeenten, saldo	-		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Mutatie liquide middelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)				
		172.346		-5.507.369
Liquide middelen				
Saldo per 31 december 2022	589.520			
Saldo per 31 december 2021	417.174		417.174	
Saldo per 31 december 2020			5.924.543	
Mutatie liquide middelen		172.346		-5.507.369

8

Toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten

8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarcijfers hebben betrekking op de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs, waar nodig onder aftrek van afschrijvingen en (buitengewone) waardeverminderingen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit. Het voornemen van de voortzetting van de VKB door de deelnemende gemeenten blijkt onder meer uit het feit dat de begroting 2023 is opgesteld én vastgesteld door het bestuur nadat deze is behandeld in de gemeenteraden.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat over verschillende zaken een oordeel wordt gevormd, en dat schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Balanswaardering

Materiële vaste activa

Waardering van de materiële vaste activa vindt plaats op basis van de historische aanschafwaarden exclusief BTW onder aftrek van afschrijvingen. De materiële vaste activa van de VKB betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de verstrekte leningen verminderd met de vervallen termijnen en verminderd met de vooruit ontvangen aflossingen. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vlottende activa en passiva

De onder de vorderingen opgenomen nog te ontvangen vervallen termijnen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de getroffen voorzieningen. De liquide middelen en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde exclusief BTW. De wijze waarop de afschrijvingen plaatsvinden worden vermeld in de financiële verordening en op de volgende pagina vermeld.

8.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Alle vermelde activa betreffen investeringen met economisch nut. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

B.1. Materiële vaste activa	Verbouwing kantoor	Kantoor-inventaris	Auto-matisering	Totaal
	€	€	€	€
Per 1 januari 2022:				
Boekwaarde	10.079	77.209	109.021	196.309
Mutaties 2021:				
Investeringen	3.978	5.012	61.949	70.939
Afschrijvingen	-4.175	-23.703	-59.068	-86.946
	-197	-18.691	2.881	-16.007
Per 31 december 2022:				
Boekwaarde	9.882	58.518	111.902	180.302
Afschrijvings-percentages	10% - 33,3%	20-33,3%	33,3%	

De investeringen worden lineair afgeschreven aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- Verbouwing nieuw kantoor 3 tot max. 10 jaar
- Kantoorinventaris max. 5 jaar
- Automatisering max. 3 jaar

B.2. Financiële vaste activa	2022	2021
	€	€
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Saldo per 1 januari	712.651	753.056
Verstrekkings t/m 31 december	353.836	454.886
	1.066.487	1.207.942
Vervallen termijnen t/m 31 december	-466.592	-495.291
Saldo per 31 december	599.895	712.651
Uitstaande leningen per 31 december	533	610

Overzicht B.2. betreft verstrekte persoonlijke leningen, herfinancieringen en saneringskredieten aan cliënten.

B.3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		
SKB, rekening-courant .586	5.921.246	5.489.875

Clïentgelden (derden gelden) zijn uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren (SKB). Per 1 juli 2021 neemt de VKB deel aan het SKB.

	2022	2021
	€	€
Overige uitzettingen		
Saldo per 1 januari	120.061	123.739
Vervallen termijnen t/m 31 december	466.592	495.291
	586.653	619.030
Ontvangen aflossingen t/m 31 december	-486.090	-498.265
Achterstand	100.563	120.765
Vooruitontvangen termijnen	-473	-704
Per saldo achterstand per 31 december	100.090	120.061
Vordering vertragsrente	10.512	11.779
	110.602	131.840
Voorziening dubieuze leningdebiteuren	-26.222	-41.400
Voorziening vertragsrente	-10.512	-11.779
Saldo per 31 december	73.868	78.661

Voorziening dubieuze leningdebiteuren

De voorziening dubieuze leningdebiteuren dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de leningen u/g. Op basis van een geschat risicoprofiel van de debiteuren per 31 december 2022 is de voorziening dubieuze leningdebiteuren bepaald op € 26.222,-.

	2022	2021
	€	€
Mutatie voorziening dubieuze leningdebiteuren		
Saldo per 1 januari	41.400	64.400
Respectievelijk onttrekkingen en toevoegingen	24.912	-4.536
	66.312	59.864
Afboekingen minus ontvangen afrekeningen, per saldo afboekingen	-40.090	-18.464
Saldo per 31 december	26.222	41.400

Voorziening vertragsrente

De voorziening vertragsrente dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de vordering vertragsrente.

De in de balans opgenomen overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige vorderingen		
Debiteuren	171.595	67.455
Nog te ontvangen van gemeenten	1.271.327	1.280.492
Beschermingsbewind	23.235	31.887
Borg verhuurder	32.500	32.500
	<u>1.498.657</u>	<u>1.412.334</u>

De vorderingen van het openstaande debiteurensaldo per 31 december 2022 zijn voor € 158.439,- korter dan 3 maanden. De vorderingen langer dan 3 maanden bedragen € 13.156,-.

De nog te ontvangen vorderingen van gemeenten bestaan uit de eindfactuur over 2022 (€ 703.360,-) en de exploitatiebijdrage (€ 567.967,-).

De post liquide middelen kan als volgt worden gespecificeerd:

B.4. Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Paypal	-	514
ABN-Amro, betaalrekening .730	20.686	48.938
ABN-Amro, kwartaal depositorekening .681	-	-
ABN-Amro, jaar depositorekening .816	-	-
BNG, rekening-courant .665	247.081	249.084
BNG, prepaidkaart .226	106.854	15.687
BNG, rekening-courant .171	202.061	89.897
SNS, betaalrekening .413	12.838	13.054
Totaal	<u>589.520</u>	<u>417.174</u>

De bankgelden betreffen vooral gelden van cliënten en zijn te allen tijde toegankelijk en beschikbaar voor de activiteiten van de cliënten.

B.5. Overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige nog te ontvangen en vooruitontvangen facturen		
Vooruitontvangen facturen	104.083	81.364
Overige	255.357	10.326
Totaal	<u>359.440</u>	<u>91.690</u>

B.6. Eigen vermogen	Saldo per 01-01-2022	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo per 31-12-2022
	€	€	€	€
Algemene reserve	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Per 1 januari én 31 december 2022 zijn de reserves nihil.

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden en overige schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

B.7. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Beheerrekeningen		
Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten	1.279.234	901.232
Spaargelden en reserveringen cliënten	6.952.376	6.496.249
Totaal	8.231.610	7.397.481

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten

Hierop worden in principe alle cliënttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de cliënt en/of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten, zoals budgetbeheer, beschermingsbewind, kredietverstrekkingen, saneringen, schuldbemiddeling etc. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de cliënt zelf.

Spaargelden en reserveringen cliënten

In overleg met de cliënt worden reserveringen gedaan voor toekomstige uitgaven ten behoeve van de activiteiten budgetbeheer en beschermingsbewind.

Scheiding van cliënt- en organisatiegelden

De Volkskredietbank maakt gebruik van één centrale bankrekening op naam van de Volkskredietbank waarop alle cliëntgelden worden ontvangen. Voor iedere cliënt opent de Volkskredietbank een (budgetbeheer)rekening waarbij een volledige, administratieve scheiding is aangebracht. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan met zich meebrengt, is er geen noodzaak tot strikte scheiding middels separate externe bankrekeningen op naam van cliënten. Op grond van het besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerder en mentoren (CBM) heeft de Rechtbank Noord-Nederland per brief van 17 november 2015 aan de Volkskredietbank een ontheffing verleend voor de eis van scheiding van cliënt- en organisatiegelden (artikel 1:436 lid 4 BW).

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige schulden		
Door te betalen bemiddelingen	178.488	188.650
Crediteuren	133.682	93.662
Salarissen, pensioenpremies en loonheffing	259.191	304.875
Totaal	571.361	587.187

De post 'Door te betalen bemiddeling' betreft bedragen die bestemd zijn voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit schuldbemiddeling.

De post 'Salarissen, pensioenpremies en loonheffing' bevat nog te betalen pensioenpremies en loonheffingen over de maand december.

B.8. Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige nog te betalen en vooruitontvangen bedragen		
Accountantskosten	9.961	9.340
Overige	409.996	404.686
Totaal	419.957	414.026

Onder de post 'overige' is onder andere het saldo opgenomen van de uittreedsom van de gemeente Westerwolde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De volgende onderdelen zijn toekomstige financiële verplichtingen en niet in de balans opgenomen:

- De verplichting uit hoofde van de vakantiedagen is, conform het BBV, niet in de balans opgenomen. Deze verplichting bedraagt per 31 december 2022 bruto € 146.392,80, inclusief werkgeverslasten is dit € 194.702,43. De bedragen zijn gebaseerd op het totale nog openstaande verlof per 31-12-2022 te weten 4.512,50 uur. Dit is op basis van 1836 jaaruren (=1 fte) omgerekend naar 2,46 fte. De gemiddelde inschaling van het personeel van de VKB is 9-11. Genoemde salariskosten zijn hierop gebaseerd.
- Huurovereenkomst kantoorpand: betreft een financiële huurverplichting van € 86.733,- per jaar en deze wordt jaarlijks verhoogd op basis van de CPI van het CBS. In 2021 was de CPI 2,5%, in 2022 was de CPI 11,8%. Deze verplichting loopt van 1 november 2020 tot en met 31 oktober 2025. Voor oktober 2024 dienen wij aan te geven of wij de overeenkomst willen verlengen of niet.
- Huurovereenkomst afdruckapparaat: betreft een financiële huurverplichting van € 9.000,- per jaar. Deze verplichting loopt van 19 augustus 2020 tot en met 19 augustus 2023.
- Dienstverleningsovereenkomst personeels- en salarisadministratie: betreft een financiële verplichting van € 21.315,- per jaar. Deze verplichting loopt van 1 januari 2019 tot 31 december 2020. De overeenkomst is eind 2022 stilzwijgend verlengd met een jaar.

8.3 Toelichting op en analyse van de categoriale indeling 2022

De afwijking ten opzichte van de begroting over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022 wordt hieronder geanalyseerd.

Toelichting op en analyse van de baten

De totale baten zijn per saldo € 326.708,- hoger dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 10% van de begroting worden niet toegelicht):

BATEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie t.o.v. begroting				
			Hoger		Lager		Saldo
	€	€	€	%	€	%	€
E.1 Vaste bijdrage	1.588.600	1.690.718	102.118	6,4	-	-	
E.2 Exploitantiebijdrage	-	567.967	567.967		-		
E.3 Schuldhulpverlening	1.802.400	1.323.333	-	-	479.067	26,6	
E.4 Gemeentelijke toegang	107.640	78.938	-	-	28.702	26,7	
E.5 Beschermingsbewind	517.700	479.671	-	-	38.029	7,3	
E.6 Overige	117.600	317.061	199.461	169,6	-	-	
E.7 Rente	75.000	77.960	2.960	3,9	-	-	
Totaal baten	4.208.940	4.535.648	872.506	19,2	545.798	12,0	326.708

De **exploitantiebijdrage (E.2)** is per saldo € 567.967,- hoger dan begroot. Per saldo zijn de totale baten (exclusief de exploitatiebijdrage) € 241.259,- (6% van de totale baten) lager en de totale lasten zijn per saldo € 321.632,- (8% van de totale lasten) hoger. Samen resulteert dit in de hogere exploitatiebijdrage. Een nadere toelichting op de baten en lasten volgt hier onder.

De **schuldhulpverlening (E.3)** is per saldo € 479.067,- lager dan begroot. Dit komt doordat het aantal gerealiseerde Intakes Compleet (289) aanzienlijk lager is dan het begrote aantal (489). Vanwege eerst de Corona pandemie en eind 2021 de beginnende energiecrisis was verwacht dat er een aanzienlijke toename zou komen van inwoners met problematische schulden. Echter is deze toename achterwege gebleven, grotendeels te verklaren door de landelijke en gemeentelijke steunmaatregelen. Het logische vervolg van een aanzienlijk lager aantal intakes is dat het aantal inwoners met Budgetbeheer (752) lager is dan begroot (843) en dat het aantal gerealiseerde Schuldregelingen (164) aanzienlijk lager is dan het begrote aantal (330). In 2022 is dit in het VKB Bestuur gesignaleerd en is er vanwege de onzekere economische en maatschappelijke ontwikkelingen in 2022 besloten om een stabiele koers te varen wat betreft de personele bezetting.

Aan de andere kant heeft de detachering van medewerkers in het kader van vroegsignalering en andere projecten geleid tot een extra opbrengst van € 199.461,-. In het kader van vroegsignalering zijn met de gemeente Veendam en de gemeente Eemsdelta detachingsafspraken gemaakt voor de inzet van VKB medewerkers, deze personele inzet is door de betreffende gemeenten aan VKB vergoed en is daarmee niet verrekend met alle opdrachtgevers.

De verschillen tussen de werkelijke en begrote aantallen per activiteit worden zichtbaar in de volgende tabel:

Activiteiten	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie t.o.v. begroting			
			Hoger		Lager	
	aant.	aant.	aant.	%	aant.	%
Kernpakket						
Intake compleet FO	489	289	-	-	200	40,9
Crisisintake compleet FO	55	25	-	-	30	54,5
Plan van aanpak gesprek SHV	107	44	-	-	63	58,9
Adviesgesprekken (preventie)	95	38	-	-	57	
Intake SR	100	81	-	-	19	19,0
Schuldregeling	330	164	-	-	166	50,3
Schuldbemiddeling	215	129	-	-	86	40,0
Wsnv verklaring	121	25	-	-	96	79,3
Financieel beheer	26	36	10	38,5	-	-
Dwangakkoord inclusief zitting	47	4	-	-	43	91,5
Budgetbeheer (incl. opstart, afronding en coaching)	843	752	-	-	91	10,8
Budgetbeheer beperkt	57	23	-	-	34	59,6
Begeleid financieel beheer	149	172	23	15,4	-	-
Coachingsgesprekken (preventie)	-	29	29		-	
Lening aanvraag zonder borg	224	175	-	-	49	21,9
Pluspakket						
Lening aanvraag met borg	30	21	-	-	9	30,0

De **gemeentelijke toegang (E.4)** is € 28.702,- lager dan begroot. Op verzoek van afzonderlijke gemeenten en met verschillende intensiteit heeft de VKB een bijdrage geleverd aan diverse vormen van preventie en voorlichting. Door als VKB nauw samen te werken met gemeentelijke medewerkers en andere partners wordt de integrale benadering bevorderd. Door korte lijnen is er snelheid in het proces en is onderlinge uitwisseling van kennis eenvoudiger.

De **opbrengsten beschermingsbewind (E.5)** zijn € 38.029,- lager dan begroot. Het aantal dossiers per 31 december 2022 bedraagt 340 (begroot: 377). Er zijn 37 dossiers minder dan begroot in behandeling genomen.

De **overige opbrengsten (E.6)** zijn per saldo € 199.461,- hoger dan begroot. De extra opbrengsten zijn het gevolg van het detacheren van een aantal medewerkers (1,5 fte).

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de op gang gekomen vluchtelingenstroom heeft de VKB, op verzoek van de vijf gemeenten, BNG Bankpassen verstrekt met leefgeld. Hiervoor is een vergoeding per bankpas gevraagd en dit heeft geresulteerd in een hogere opbrengst. De totale opbrengst was € 136.944 (zie E.6 Overige).

Toelichting op en analyse van de lasten

De lasten zijn per saldo € 321.632,- hoger dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 10% van de begroting worden niet toegelicht):

LASTEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie t.o.v. begroting				
			Hoger		Lager		Saldo
	€	€	€	%	€	%	€
E.8 Personeel	3.333.900	3.474.069	140.169	4,2	-	-	
E.9 Afschrijving investeringen	85.500	86.946	1.446	1,7	-	-	
E.10 Huisvesting	148.758	153.535	4.777	3,2	-	-	
E.11 Automatisering	260.000	359.815	99.815	38,4	-	-	
E.12 Apparaatskosten	176.095	226.266	50.171	28,5	-	-	
E.13 Bankkosten	26.663	25.287	-	-	1.376	5,2	
E.14 Mutaties voorzieningen	32.000	24.867	-	-	7.133	22,3	
E.15 BTW compensatie	151.100	184.863	33.763	22,3	-	-	
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	
Totaal lasten	4.214.016	4.535.648	330.141	7,3	8.509	0,2	321.632

De **personeelslasten (E.8)** zijn per saldo € 140.169,- hoger dan begroot en zijn als volgt onderverdeeld:

LASTEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie t.o.v. begroting				
			Hoger		Lager		Saldo
	€	€	€	%	€	%	€
E.8 Personeel							
Ambtelijk personeel	3.039.400	3.189.511	150.111	4,9	-	-	
Inhuur personeel	95.300	159.823	64.523	67,7	-	-	
Totaal	3.134.700	3.349.334	214.634	6,4	-	-	214.634
Overige personeel:							
Vervanging ziekteverzuim	76.000	-	-	-	76.000	-	
Scholing	60.800	67.443	6.643	10,9	-	-	
Salariesverwerking en P&O	20.000	12.305	-	-	7.695	38,5	
Reis- en verblijf	12.400	7.945	-	-	4.455	35,9	
Arbo en bedrijfszorg	15.000	20.748	5.748	38,3	-	-	
Diversen	15.000	16.293	1.293	8,6	-	-	
Totaal	199.200	124.735	13.685	11,0	88.150	70,7	-74.465
Totaal personeel	3.333.900	3.474.069	228.319	6,6	88.150	2,5	140.169

Personeelsformatie

Het personeel van de VKB maakt regelmatig gebruik van het recht op zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof. Hieronder volgt een overzicht van beide verlofregelingen en het ziekteverzuim over de periode 2019 tot en met 2022 en de impact daarvan op de personeelsformatie.

Fte niet inzetbaar	2019	2020	2021	2022
Zwangerschapsverlof:				
Aantal medewerkers	1	0	1	1
Fte niet inzetbaar	0,3	0,0	0,4	0,3
Ouderschapsverlof:				
Aantal medewerkers	6	6	4	4
Fte niet inzetbaar	0,7	0,6	0,3	0,4
Ziekteverzuim:				
Verzuimpercentage	4,4%	6,3%	7,8%	8,3%
Fte niet inzetbaar	2,1	3,1	3,6	3,9
Totaal fte niet inzetbaar	3,1	3,7	4,2	4,6

Naast de financiële consequenties zijn de vele vervangingen voor een cliëntgerichte organisatie een grote belasting voor wat betreft de planning en afstemming. Zowel kwalitatief als kwantitatief is de voortdurende vervanging een punt van aandacht.

Personeel (E.8) De wet biedt de mogelijkheid aan personeel om met terugwerkende kracht gebruik te maken van verlofsparen, als GR hebben wij hiervoor een voorziening moeten treffen. Deze regeling is ingegaan per 1-1-2022. Pas in de laatste helft van het jaar was er ook 'technisch' de mogelijkheid om verlof te kunnen sparen. Op dit moment maakt geen van de medewerkers gebruik van deze mogelijkheid.

De **automatiseringskosten (E.11)** zijn € 99.815,- hoger dan begroot. Deze verhoging wordt grotendeels veroorzaakt door extra data die geback-uppt moeten worden (i.v.m. veiligheidseisen) met een hoge retentietijd. Dit is van 30 naar 180 dagen gegaan.

Voorts komen de frictiekosten voort uit de aanvullende inzet van diensten van onze ICT leverancier, waarbij het activiteiten betreft die buiten de huidige Service Level Agreement (SLA) vallen. Het opstarten van het aanbestedingstraject om in 2023 een nieuwe ICT leverancier te vinden heeft ook hiermee te maken. We willen een duidelijker contract waarbij de SLA meer sluitend is en minder additionele inzet met zich meebrengt. In 2022 was hiervan nog geen sprake en hebben we de additionele kosten moeten dragen voor activiteiten waarvan de inzet noodzakelijk was om de dienstverlening goed en veilig te kunnen blijven uitvoeren.

Daarnaast is er geïnvesteerd in Topdesk, een self service portaal. Topdesk is een kennissysteem, klantportaal waar medewerkers snel kunnen vinden wat ze nodig hebben. Dit ter ondersteuning van en verdere professionalisering van de facilitaire processen binnen de VKB. De totale kosten (inclusief implementatie) waren in 2022 € 18.125,-.

Ook heeft de VKB zich aangesloten bij het schuldenknooppunt, om schuldregelingen sneller te regelen. Ook dit vergde een extra investering voor 2022 (€ 3.500,-).

De **apparaatskosten (E.12)** zijn € 50.171,- hoger dan begroot. Als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de op gang gekomen stroom van nieuwkomers daardoor heeft de VKB op verzoek van de vijf gemeenten BNG Bankpassen verstrekt met leefgeld. Er zijn extra bankpassen aangeschaft bij de BNG. In 2022 heeft er een intern en extern onderzoek plaatsgevonden m.b.t. beschermingsbewind door BDO totale kosten hiervoor waren € 41.790,-. Voor beide onderwerpen was geen rekening gehouden in de begroting voor 2022.

De **BTW compensatie (E.15)** is € 33.763,- hoger dan begroot. De toename wordt o.a. veroorzaakt door hogere BTW kosten inhuur personeel, automatiseringskosten en apparaatskosten dan begroot. De deelnemende gemeenten kunnen naar rato (een deel van) de BTW kosten compenseren vanuit het BTW compensatiefonds.

Vennootschapsbelasting (E.16)

De VKB heeft geen Vpb-plicht, omdat er geen fiscaal winststreven is. Conform de afspraken met de gemeenten sluit de exploitatie jaarlijks op nihil. De belastingdienst heeft in een schriftelijk reactie van 20 januari 2017 geconcludeerd dat er geen belastingplicht ontstaat voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. Indien blijkt dat in een later jaar wel positieve resultaten worden behaald, dient het één en ander opnieuw te worden beoordeeld.

9

Vaststellen jaarstukken 2022

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, in vergadering bijeen op 2023 besluit tot het vaststellen van de jaarstukken 2022.

De voorzitter,

De secretaris,

10

Overige gegevens

10.1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Hieronder worden activiteiten, handelingen, besluiten e.d. opgenomen die na 31 december 2022 hebben plaatsgevonden waarvan de consequenties niet zijn verwerkt in de jaarrekening, maar welke wel van invloed kunnen zijn op de financiële positie.

10.2 Exploitatiesaldooverwerking en verdeling

Het exploitatiesaldo over het jaar 2022 bedraagt nihil. Er zijn geen mutaties in de reserves geweest.

Volgens de Gemeenschappelijke Regeling wordt het resterend exploitatiesaldo gedeeld door de deelnemende gemeenten. Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

- voor $\frac{1}{4}$ naar verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het desbetreffende dienstjaar;
- voor $\frac{3}{4}$ naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het desbetreffende dienstjaar verleende diensten.

10.3 Verdeelsleutel

De verdeelsleutel wordt gehanteerd voor de verdeling van de exploitatiebijdrage en de BTW compensatie en ziet er als volgt uit:

Opdrachtgever	Inwoners per 01-01-2022	Product afname 2022	% inwoners	% product afname	% gewogen gemiddelde
	aantal	€	%	%	%
Eemsdelta	45.587	451.473	32,8	34,6	34,2
Het Hogeland	15.414	144.962	11,1	11,1	11,1
Oldambt	38.277	314.791	27,6	24,1	25,0
Pekela	12.176	116.443	8,8	8,9	8,9
Veendam	27.417	276.622	19,7	21,2	20,8
Totaal	138.871	1.304.291	100,0	100,0	100,0

1) Inwoners gemeente Eemsmond per 31-12-2018 (CBS StatLine)

In de verdeelsleutel is de productafname van gemeente Westerwolde niet meegenomen (€ 19.042).

10.4 BTW compensatie

De VKB is grotendeels niet BTW-plichtig. Dit houdt in dat een aanzienlijk deel van de BTW op inkopen niet kan worden teruggevorderd en derhalve onderdeel is van de kosten van inkopen en investeringen. De investeringen worden echter exclusief BTW geactiveerd, de BTW op inkopen is opgenomen in de resultaatpost 'E.15 BTW compensatie'. De grondslag voor deze verwerkingswijze ligt in het gegeven dat de BTW grotendeels kan worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten (fiscaal technisch heet dit de 'doorschuifregeling').

De VKB doet jaarlijks in januari afzonderlijk opgave van de te compenseren BTW aan de deelnemende gemeenten. De gemeenten kunnen dan op hun beurt deze BTW voor compensatie in aanmerking brengen (zolang ze ten minste hun maximale compensatie nog niet hebben bereikt).

De BTW compensatie 2022 wordt weergegeven in de volgende tabel.

Opdrachtgever	Inwoners per 01-01- 2022	Product afname 2022	BTW com- pensatie 2022
	aantal	€	€
Eemsdelta	45.587	451.473	63.164
Het Hogeland	15.414	144.962	20.539
Oldambt	38.277	314.791	46.201
Pekela	12.176	116.443	16.430
Veendam	27.417	276.622	38.529
Totaal	138.871	1.304.291	184.863

1) Inwoners gemeente Eemmond per 31-12-2018 (CBS StatLine)

De BTW compensatie 2022 is verdeeld volgens de verdeelsleutel conform de Gemeenschappelijke Regeling; 25% op basis van het aantal inwoners en 75% op basis van de werkelijke productafname.

10.5 Overzicht lasten en baten per taakveld 2022

LASTEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
0.4 Overhead	1.022.600	1.195.778	1.168.047
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhulpverlening	3.191.416	3.339.870	3.256.358
Totaal lasten	4.214.016	4.535.648	4.424.405

BATEN	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
0.4 Overhead	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhulpverlening	4.208.940	4.535.648	4.424.405
Totaal baten	4.208.940	4.535.648	4.424.405

10.6 Overzicht gemeentelijke bijdragen 2022

Opdrachtgever	BEGROOT 2022				Totaal [A t/m D]	PROGNOSE / REALISATIE 2022				Totaal [F t/m I]	VERSCHIL	
	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.		Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.		Bedrag [E - J]	Procent [K : E]
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Eemsdelta	687.500	521.000	-	-55.600	1.152.900	451.473	521.516	194.060	-63.164	1.103.885	49.015	4,3%
Het Hogeland	173.600	176.400	-	-15.100	334.900	144.962	176.336	63.105	-20.539	363.864	28.964	8,6%
Oldambt	471.600	438.200	-	-40.100	869.700	314.791	437.889	141.946	-46.201	848.425	21.275	2,4%
Pekela	144.900	139.200	-	-12.400	271.700	116.443	139.293	50.480	-16.430	289.786	18.086	6,7%
Veendam	324.500	313.800	-	-27.900	610.400	276.622	313.651	118.376	-38.529	670.120	59.720	9,8%
Totaal	1.802.100	1.588.600	-	-151.100	3.239.600	1.304.291	1.588.685	567.967	-184.863	3.276.080	36.480	1,1%
Westerwolde	5.200	99.400	-	-	104.600	19.042	102.033	-	-	121.075	16.475	15,8%
Totaal	1.807.300	1.688.000	-	-151.100	3.344.200	1.323.333	1.690.718	567.967	-184.863	3.397.155	52.955	1,6%

Toelichting kolommen

A = begrote productafname kern- en keuzepakket

B = begrote vaste bijdrage

C = begrote exploitatie bijdrage

D = begrote BTW compensatie

E = totaal kolom A + B + C + D

F = geprognosticeerde / gerealiseerde productafname kern- en pluspakket

G = geprognosticeerde / gerealiseerde vaste bijdrage

H = geprognosticeerde / gerealiseerde exploitatie bijdrage

I = geprognosticeerde / gerealiseerde BTW compensatie

J = totaal kolom F + G + H + I

K = afwijking realisatie / prognose t.o.v. de begroting (kolom E - J); rood is een overschrijding van de begroting

L = afwijking realisatie / prognose procentueel t.o.v. de begroting (kolom K : E x 100); rood is een overschrijding van de begroting

Toelichting op het exploitatieresultaat:

Per gemeente ontstaan er verschillende uitkomsten van het exploitatieresultaat. Dit is het gevolg van de toegepaste systematiek waarbij 1/4 van een eventueel exploitatiekort wordt berekend op basis van het inwoneraantal en ¾ op basis van de gerealiseerde productafname.

10.7 WNT-verantwoording 2022

De WNT is van toepassing op de VKB. Het algemeen bezoldigingsmaximum is voor 2022 vastgesteld op € 216.000,-.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2022: bedragen x € 1	S.E. Smit
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	directeur 01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.003
Beloningen betaalbaar op termijn	15.692
<i>Subtotaal</i>	103.695
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	192.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	103.695
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021: bedragen x € 1	S.E. Smit
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	directeur 01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	85.169
Beloningen betaalbaar op termijn	15.434
<i>Subtotaal</i>	100.603
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	185.778
Bezoldiging	100.603

Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam bestuurder	Gemeente	Functie	Bezoldiging 2022	Bezoldiging 2021
Mw. M. de Visser	Het Hogeland	Voorzitter AB en DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. H. Hemmes (tot 30-6-2022)	Pekela	Vice voorzitter AB en DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. E. van Klaveren (vanaf 1-7-2022)	Pekela	Lid AB en DB	onbezoldigd	n.v.t.
Dhr. G. Engelkens	Oldambt	Vice voorzitter AB en DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. H. Ronde	Eemsdelta	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. A. Kleve	Veendam	Lid AB	onbezoldigd	onbezoldigd

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Er zijn in 2022 geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen gedaan.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

11 Controleverklaring

12

Statistische gegevens

De ontwikkeling van de verschillende activiteiten door de jaren heen blijkt uit onderstaande overzichten:

Activiteiten	2022	2021	2020	2019
Kernpakket:				
Intake, diagnose en crisisinterventie	-	-	505	637
Intake compleet FO	289	231	-	-
Crisisintake compleet FO	25	18	-	-
Plan van aanpak gesprek SHV	44	38	-	-
Intake SR	81	82	-	-
Adviesgesprekken (preventie)	38	16	49	92
Budgetbeheer zwaar	-	-	968	1.029
Budgetbeheer middel	-	-	27	16
Budgetbeheer licht	-	-	24	28
Budgetbeheer (incl. opstart, afronding en coaching)	752	885	-	-
Budgetbeheer beperkt	23	23	-	-
Financieel beheer	36	38	34	34
Begeleid financieel beheer	172	42	-	-
Coachingsgesprekken (preventie)	29	5	113	268
Schuldregeling	164	223	273	329
Schuldbemiddeling	129	137	123	227
Wsnp-verklaring	25	57	69	125
Dwangakkoord inclusief zitting	4	4	-	-
Lening aanvraag zonder borg	175	302	394	416
Pluspakket:				
Lening aanvraag met borg	21	30	20	24
Preventie:				
Cursus 'Kostdat?!?!'	-	-	-	18
Gastles / training	-	-	-	2
Voorlichting	-	-	1	3
Workshop 'Geld speelt een rol'	-	-	-	3
Workshop 'Financieel bij de hand'	-	-	-	5
Beschermingsbewind:				
Instroom	26	20	23	29
Uitstroom	33	16	19	33
Reguliere dossiers	275	280	282	287
Schulden dossiers	65	94	94	93
Totaal	340	374	376	380
Betaald budgetbeheer	52	104	114	114

Vervolg statistische gegevens

	2022	2021	2020	2019
	€	€	€	€
Leningen u/g:				
Stand per 31 december	599.895	712.651	753.056	752.879
Achterstand per 31 december	100.090	120.061	123.739	126.197
Totaal per 31 december	699.985	832.712	876.795	879.076
Voorziening per 31 december	-26.222	-41.400	-64.400	-68.100
Per saldo per 31 december	673.763	791.312	812.395	810.976
Uitbetalingen	353.836	454.886	526.456	470.834
Gemiddelde uitbetaling	2.045	2.146	2.041	2.083
Aantal uitbetalingen	173	212	258	226
Aantal leningen per 31 december	533	610	655	679
Aantal dubieus per 31 december	44	55	64	69
Overzicht van baten en lasten:				
Baten				
E.1 Vaste bijdrage	1.690.718	1.668.053	1.645.782	1.695.413
E.2 Exploitatiebijdrage	567.967	558.071	557.663	295.787
E.3 Schuldhelpverlening	1.323.333	1.347.812	1.216.440	1.450.124
E.4 Gemeentelijke toegang	78.938	108.573	178.256	65.930
E.5 Beschermingsbewind	479.671	488.266	463.790	489.183
E.6 Overige	317.061	185.645	114.937	124.439
E.7 Rente	77.960	67.985	73.603	81.969
Totaal baten	4.535.648	4.424.405	4.250.471	4.202.845
Lasten				
E.8 Personeel	3.474.069	3.527.305	3.366.703	3.318.029
E.9 Afschrijving investeringen	86.946	109.286	113.251	106.130
E.10 Huisvesting	153.535	147.638	156.013	150.878
E.11 Automatisering	359.815	264.319	249.916	213.755
E.12 Apparaatskosten	226.266	172.252	155.560	161.472
E.13 Bankkosten	25.287	27.077	26.076	27.424
E.14 Mutaties voorzieningen	24.867	-3.963	31.668	30.515
E.15 BTW compensatie	184.863	180.491	151.284	194.642
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal lasten	4.535.648	4.424.405	4.250.471	4.202.845
Saldo voor bestemming	-	-	-	-